

ŽELEZAR

TEDNIK — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZPSŽ ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, DNE 22. FEBRUARJA 1974

ŠTEVILKA: 7. LETO: XVI

Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Naslov: Uredništvo Železarnja, ZPSŽ Železarna Jesenice. Številki internih telefonov: urednik 483, administracija 484. Tisk: ČP Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72

Zmanjšanje obsega izvenprogramske proizvodnje v valjarni pločevine 2400

Določen del proizvodnje, ki ne ustreza zahtevam predpisov, standardov ali posebnim zahtevam naročil, se pojavlja v vsakem tehnološkem postopku. Ta del proizvodnje v določenih pogojih ne predstavlja posebnih težav in nima posebnega vpliva na končni rezultat dela, bodisi zaradi možnosti predelave in v kolikor gre za končni produkt, možnosti prodaje takih izdelkov. V kolikor zaradi tehnoloških ali drugih pogojev delež take proizvodnje doseže takšen obseg, da ga ni možno več reševati, predstavlja v vseh pogledih tako v ekonomskih kot v obratovalnih pogojih eksistenčno vprašanje, ki terja kakršnokoli rešitev.

Postopek izdelave

Tehnološki proces izdelave debele pločevine je kontinuiran. Posamezne faze dela od priprave vložka do odprave izgotovljene pločevine so medsebojno povezane, vendar se v posamezni fazi obdeluje vedno le ena pločevina z določenimi izmerami, lastnostmi in za določenega naročnika, kar je karakteristika kosovne proizvodnje. Takšen proces zahteva poleg stalne kontrole, ki omogoča hitro zbiranje informacij o napakah v procesu, dobro organizacijo dela in natančno evidenco.

Proglasitev novih ustav, nova zmaga delavskega razreda

Včeraj je skupščina Socialistične federativne republike Jugoslavije sprejela in proglasila novo jugoslovansko ustavo, 28. februarja pa bo ta zgodovinski akt opravila tudi slovenska skupščina s proglasitvijo nove ustave Socialistične republike Slovenije.

Tako bosta postala 21. in 28. februar 1974, nova zgodovinska mejnika v razvoju samoupravnih socialističnih Jugoslavije in Slovenije. Ko govorimo o novih ustavi, potem pri tem mislimo na dokument, ki so ga črko za črko pisali delovni ljudje Slovenije in Jugoslavije v povojnem razvoju, posebno pa po letu 1950, ko smo naredili prve korake v samoupravljanju. Govorimo o novi ustavi, ki jo upravičeno lahko imenujemo tudi delavsko ustavo, ki omogoča, da se bo delovni človek lahko uveljavil na vseh področjih družbenega življenja in dela, da bo lahko resnično izražal svoje in skupne interese in resnično odločal o rezultatih svojega dela.

S tem je ponovno izražena moč socialistične Jugoslavije in Slovenije ter nemoteno zaupanje v delavski razred in delovne ljudi. S tem dejanjem smo znova dokazali vsemu svetu enotnost in bratstvo jugoslovanskih narodov ter našo odločenost, da z novo ustavo omogočimo razvoj takih družbenih odnosov, v katerih se bo uresničevalo načelo komunizma: »Vsak po svojih sposobnostih — vsakemu po njegovih potrebah.« Vse to pa nam je še bolj povečalo ugled v svetu, predvsem med tistimi deželami, ki težijo k socializmu.

Proglasitev nove jugoslovanske in slovenske ustave pomeni novo zmago delavskega razreda in vseh delovnih ljudi pri nadaljni izgradnji samoupravnih socialističnih Slovenije in Jugoslavije.

Organizacija kontrole v tehnološkem procesu je označena v sl. 1. Povratna informacija iz faz 3, 6, 7 in 8 o neuspeli proizvodnji mora biti čimhitrejša, ker je potrebno nadoknaditi neustrezno proizvodnjo s ponovnim naročilom vložka in ponovnim valjanjem. Dostikrat je to zelo

(Nadaljevanje na 2. strani)

Osebni dohodki v januarju

S sprejetjem družbenega plana za leto 1974 so bile tudi na področju osebnih dohodkov začrtane osnove, ki so za celotni kolektiv, predvsem pa za posameznike zelo pomembne. Kakorkoli že stvari idealiziramo, ne moremo mimo tega, da hodimo na delo predvsem zato, da si zagotovimo iz deleža dohodka, ki ga soustvarjamo tisti del zase, s katerim si ustvarjamo sredstva, ki nam zagotavljajo lastno eksistenco in vplivajo v glavnem na naš življenjski standard.

K družbenim planom smo si zastavili predvsem dve osnovi. Ustvariti s svojim delom toliko dohodka, da bomo dosegli ustrezno kritje za osebni dohodek v višini 2.700 dinarjev na zaposlenega in da se bomo pri delitvi držali sedanjega razmerja, za katerega smo se že v letu 1973 na osnovi širše analize prepričali, da je dosti realno in sprejemljivo. To razmerje se odraža v odnosu vrednosti med 20. kategorijo, ki zajema v glavnem delovna mesta, kjer se zahteva visokošolska izobrazba in so vključene tudi funkcijske zadolžitve (obratovodje, vodje večjih služb) in 1. kategorijo, ki zajema izključno le del nekvalificiranih delovnih mest. To razmerje znaša 1:2,9 ali okroglo, osebni dohodek 20. kategorije je približno trikrat tolikšen, kot osebni dohodek nekvalificiranega delavca. Brez dvoma obstojajo tudi drugačne možne primerjave, ki pa ne morejo služiti kot osnova za uravnavanje splošnega toka osebnih dohodkov, ker so posamične, večkrat izbrane z določenim namenom ali podvržene specifičnim vplivom. Prvo, kar nas obvezuje družbeni plan je, da dosežemo ustreznih dohodkov, sistem nagrajevanja pa nam bo služil, da ga čimbolj pravično razdelimo.

Številka 2700 dinarjev na zaposlenega je brez dvoma samo delček

celotnega sistema, ki se dalje veže na število zaposlenih skozi vseh 12 mesecev in s prispevki vred naraste na spoštovanja visoko številko okrog 31 milijard starih dinarjev. To pa je obenem približno 16,5 % vrednosti vse naše prodaje.

Ker naš sistem nagrajevanja sloni na predpostavki, da je dohodek treba ustvariti, moramo tudi instru-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Izvrševanje proizvodnih obveznosti posameznih TOZD v letu 1973

V današnji številki nadaljujemo in zaključujemo z objavo letnih poročil o izvrševanju proizvodnih načrtov oziroma planskih obveznosti v letu 1973. V današnji številki preberite kako so uresničevali svoje planske obveznosti v TOZD HLADNA PREDELAVA IN TOZD VZDRŽEVANJE, ENERGIJA IN TRANSPORT. Letno poročilo TOZD VET objavljamo v nekoliko skrajšani obliki.

TOZD VZDRŽEVANJE, ENERGIJA IN TRANSPORT UVOD

TOZD vzdrževanje, energija in transport je v letu 1973 uspešno opravila 1. fazo ekonomsko tehni-

nega in samoupravnega konstituiranja. Sprejeti so bili naslednji temeljni samoupravni akti:

— Statut TOZD VET,

— Temeljni samoupravni sporazum o združitvi TOZD v delovno organizacijo železarne Jesenice,

Kljub redukcijam električne energije sta železarni Jesenice in Ravne presegli mesečni načrt proizvodnje elektro jekla

Kljub temu, da so slovenske železarne že v januarju utrpeli 354 ur redukcije električne energije, je dosežena proizvodnja znatno boljša kakor lani v istem času. Kot poseben uspeh v tem mesecu lahko zabeležimo to, da sta železarni Jesenice in Ravne, kljub skoraj 300 urni redukciji električne energije, presegli mesečne planske obveznosti v proizvodnji elektro jekla.

Zaradi objektivnih težav na jeseniških plavžih — mrzli hod in nasedline — mesečnega plana v proizvodnji surovega železa v okviru Slovenskih železarn niso dosegli. Na Jesenicah smo za planskimi obveznostmi zaostali za devet odstotkov, medtem ko so v železarni Štore planske obveznosti presegli za 14 odstotkov. V primerjavi z doseženo proizvodnjo v istem času lani, smo na Jesenicah proizvedli okoli 7,5 odstotka manj, v Štoreh pa za 22 odstotkov več.

V januarju smo dosegli 64.870 ton proizvodnje surovega jekla, kar je doslej največja količina enomesečne proizvodnje Slovenskih železarn. Mesečni načrt proizvodnje surovega jekla smo na Jesenicah presegli za tri odstotke, na Ravnah za šest, medtem, ko so v železarni Štore zaradi postopnega uvajanja dodatne izmene in priučevanja kadra na napravah za kontinuirno vlivanje, za planskimi obveznostmi zaostali za 28 odstotkov. Če primerjamo v januarju doseženo proizvodnjo surovega jekla s proizvodnjo doseženo januarja lani, ki je znašala 58.000 ton, potem je še bolj nazorno viden letošnji dosežek.

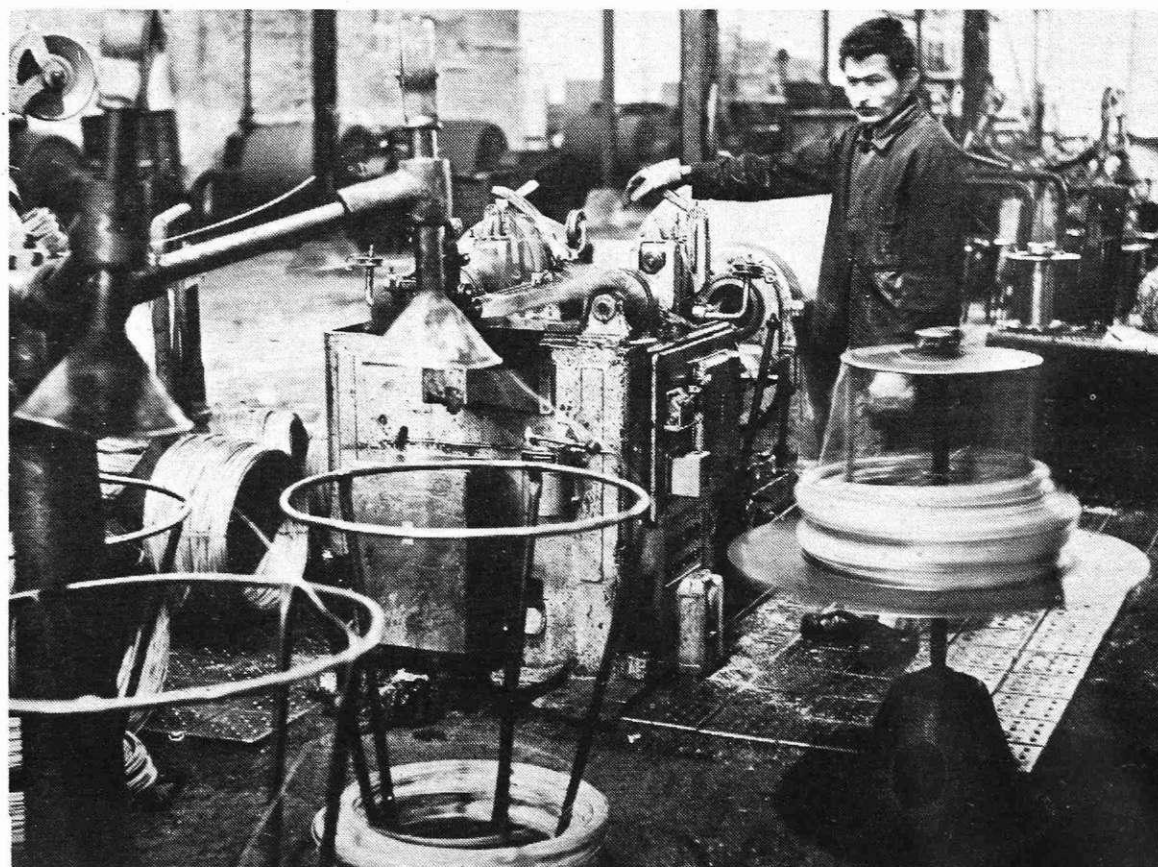
Precej pa so vse tri železarne zaostale za načrtovano blagovno proizvodnjo, ki znaša 51.348 ton ali 92 odstotkov načrtovane. Najbolj so zaostali v železarni Štore in sicer za 17 odstotkov, sledi železarna Jesenice s šestodstotnim zaostankom, za tri odstotke pa so zaostali v železarni Ravne.

Pri odpravi blaga smo zaostali za mesečnim načrtom za okroglo 4.500 ton, kar je tudi manj kot smo odpravili lani v istem času.

V prikazu uresničevanja mesečnih planskih obveznosti, ki ga posredujejo skupne službe Slovenskih železarn, je prvič prikazana tudi dosežena blagovna proizvodnja treh od štirih pridruženih predelovalnih delovnih organizacij k Slovenskim železarnam. Veriga Lesce se je najbolj približala svojim mesečnim planskim obveznostim z 99 odstotki, sledi Plamen Kropa z 91 odstotki in Tovil Ljubljana s 85 odstotki, medtem ko za Žičarno Celje v tem mesecu še niso zajeti doseženi rezultati.

Pri prikazu teh podatkov velja poudariti, da skupne službe Slovenskih železarn uporabljajo pri prikazu doseženih mesečnih rezultatov enotna merila in sicer vedno dvajseto letnega načrta, medtem ko v posameznih delovnih organizacijah uporabljajo drugačna merila.

Podrobne podatke o doseženih januarjskih planskih obveznostih in proizvodni problematiki lahko preberete na tretji strani.

Sodelavec pri proizvodnji bodoče žice.

Zbori delavcev pozdravili sprejem nove ustave

V četrtek, 21. februarja so se sestali zbori delavcev TOZD in skupnih služb Železarn, da s tem pozdravijo in izrazijo svoje navdušenje ob zgodovinski pomembnem dogodku za naš nadaljni razvoj — to je sprejem nove ustave SFRJ. Na zborih so o pomenu tega zgodovinskega dogodka govorili predsedniki delavskih svetov TOZD in Skupnih služb. Iz zborov delavcev so poslali tudi pozdravne brzojavke predsedniku republike tovarišu Titu.

Delavci v temeljnih organizacijah združenega dela in v drugih organizacijah dela, bomo v prihodnjih dneh prvič v zgodovini dobili v javno razpravo in enakopravno ter sporazumno odločanje programe dela samoupravnih interesnih skupnosti in njihovo financiranje v letu 1974. Svoje programe dela in finančne potrebe predlagajo: temeljna izobraževalna skupnost občine, republiška izobraževalna skupnost, temeljna skupnost otroškega varstva občine, temeljna kulturna skupnost občine, temeljna telesnokulturna skupnost občine, komunalna skupnost za zaposlovanje občin Kranj, Škofja Loka, Jesenice, Radovljica in Trzin, začasna skupnost zdravstvenega zavarovanja in varstva Kranj, skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja SR Slovenije in raziskovalna skupnost SR Slovenije. S tem se začne prva faza uresničevanja ustavnih določil o svobodni menjavi dela, enakopravnem in sporazumnem odločanju o opravljanju teh dejavnosti v skladu s skupnimi interesi in določanja politike razvoja teh dejavnosti ter seveda o tem kolikšen del dohodka oziroma kolikšen del bruto osebnega dohodka bomo namenili za zadovoljevanje svojih in skupnih potreb, ki jih bomo pokrivali prek samoupravnih interesnih skupnosti.

S tem nastopa v naših medsebojnih odnosih nova kvaliteta neposredne vzajemnosti, odvisnosti in svobodne menjave dela. Delavcem v temeljnih organizacijah združenega dela bo s tem zagotovljeno uresničevanje njihovih neposrednih interesov za poviševanje produktivnosti dela in življenske ravni ter osebni razvoj. Prav gotovo pa se bomo v trenutku, ko se bomo morali odločiti o tem kolikšen del bruto osebnega dohodka bomo namenili za kritje neposrednih osebnih potreb in kolikšen del bruto osebnega dohodka bomo, kot svoj dogovorjeni prispevek, namenili za kritje skupnih potreb v okviru samoupravnih interesnih skupnosti, mnogokrat znašli v položaju, ko bo potrebna prepričljiva beseda zavestnega dejavnika. Dejstvo je namreč, da zavest o medsebojni odvisnosti pri vseh delavcih še ni razvita, da so še posamezniki, ki bodo predvsem zagovarjali svoje ozke neposredne osebne potrebe, ker širši se ne občutijo ali nimajo razviti. Nedvomno bodo tisti delavci, ki imajo svoje otroke v vzgojno varstvenih ustanovah ali v šolah drugače gledali na program vzgojno izobraževalne dejavnosti in otroškega varstva ter njunega financiranja, kot nekateri delavci, ki teh neposrednih potreb še ne občutijo. Ali na program dejavnosti in financiranje temeljne kulturne skupnosti tisti, ki imajo razvite kulturne potrebe od nekaterih takih delavcev, ki teh potreb nimajo razviti ali se njihove potrebe omejujejo le na tako imenovano plažo ali kič. Isto seveda velja za telesnokulturno dejavnost in financiranje le-te, kjer bodo nekateri videli le vrhunski ali tekmovalni šport, drugi pa bodo gledali na to s širšega družbenega interesa, kot sestavni del zdravja, obrambne sposobnosti in podobno. Taka in podobna gledanja bomo verjetno srečevali na vseh področjih družbene dejavnosti tako pri zdravstvenem zavarovanju in varstvu, kot pri pokojninskem in invalidskem zavarovanju, kjer bo še posebno prišlo do izraza načelo medsebojne vzajemnosti in solidarnosti, kakor tudi pri raziskovalni dejavnosti.

Kolikšen del dohodka in bruto osebnega dohodka bomo namenili za zadovoljevanje svojih osebnih in skupnih potreb

Skoraj gotovo se bomo v javni razpravi o programih družbenih dejavnosti in njihovem financiranju srečevali tudi z izraženimi potrebami, ki presegajo objektivne možnosti temeljnih organizacij združenega dela. Že v dosedanjih razpravah se je namreč večkrat pokazalo, da posamezne samoupravne interesne skupnosti pričakujejo, da se bo naenkrat bistveno povečal njihov dohodek. Da so posamezne dejavnosti načrtovala premalo racionalno ali mimo splošnih družbenih interesov in interesov organizacij združenega dela. Pri tem je končno tudi prav da vemo, da je bilo že v javnih razpravah o določilih nove ustave, ki ukazoval odnos neposredne medsebojne vzajemnosti, odvisnosti in svobodne menjave dela, tudi med delavci v družbenih dejavnostih samih, mnogo odpora in nerazumevanja ter nezaupanja do takih odnosov. Mnogim ne gre v račun, da bodo imeli delavci v organizacijah združenega dela odločilen vpliv na programe in financiranje družbenih dejavnosti.

Pri vsem tem bo potrebna močna in organizirana idejnopolična akcija vseh subjektivnih dejavnikov, da je nov družbenoekonomski in politični položaj delavca in vseh delovnih ljudi v združenem delu, določen z novo ustavo, pogojen z nadaljnjim razvojem samoupravne socialistične družbe. Da je ustvarjen celoten dohodek dosežen v temeljnih organizacijah združenega dela materialna osnova za pravico delavcev, da odločajo tako o pogojih svojega dela, kakor o delitvi dohodka in pridobivanju osebnega dohodka. Torej delitve dohodka, ki ga delavec soustvarja v temeljni organizaciji združenega dela, tudi za družbene dejavnosti. Kajti resnica je, če bodo delavci in vsi delovni ljudje neposredno sodelovali pri delitvi lastnega dohodka ter dela tega dohodka za družbene dejavnosti in sicer v take namene, za take programe, s katerimi bodo lahko najbolj zadovoljevali svoje osebne in skupne interese, da bodo imeli tudi večji interes dvigati rezultate svojega dela, povečevati dohodek. Idejno politična aktivnost pa tudi v tej smeri, da imajo družbene dejavnosti o katerih bo tekla javna razprava v prihodnjih dneh, neposreden in bistven vpliv na nadaljni razvoj socialistične družbe, produktivnosti dela, ustvarjalnih sil, humanizacije samoupravnih odnosov, vsestransko razvite socialistične osebnosti in drugo. Da je v tem dialektična povezanost in znanstvena utemeljenost nadaljnega razvoja slovenske in jugoslovanske samoupravne socialistične skupnosti.

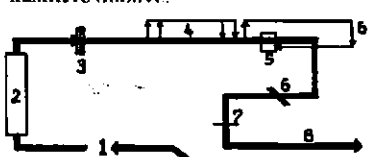
Ko se bomo v prihodnjih dneh odločali o delu dohodka oziroma o delu bruto osebnega dohodka, ki ga bomo namenili za družbene dejavnosti — za izobraževanje in vzgojo, za otroško varstvo, za kulturo, za telesno kulturo, za zdravstveno zavarovanje in varstvo, za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za raziskovalno dejavnost in zaposlovanje oziroma poklicno prosvetljevanje in usmerjanje, ko bomo lahko neposredno izražali svoje misli, pripombe, osebne in skupne interese na programe omenjenih dejavnosti, bomo morali izhajati tako iz realnih možnosti o stopnji prispevka, ki ga bomo dali za te dejavnosti kot iz razvojnih nalog temeljnih organizacij združenega dela, občine, slovenske in jugoslovanske skupnosti. Pri tem pa se bomo morali zavedati, da so nekatere družbene dejavnosti bolj, druge manj zaostale za splošnim razvojem. Da bomo podpirali take dejavnosti in akcije v programih družbenih dejavnosti, ki bodo resnično izražale interese delavcev in vseh delovnih ljudi, ki bodo bistveno vplivale na hitrejši razvoj socialistične družbe, dviganje produktivnosti dela, razvoj ustvarjalnih sil ljudi in vsestranski razvoj osebnosti, humanizacijo socialističnih samoupravnih odnosov in splošni napredek družbe.

Z razpravo v temeljnih organizacijah združenega dela o programih dela samoupravnih interesnih skupnosti in njihovem financiranju, nadaljujemo z uresničevanjem ustavnih določil o pravi- ci in dolžnosti delavcev in vseh delovnih ljudi pri določanju politike nadaljnega razvoja družbenih dejavnosti na podlagi svobodne menjave dela. S tem se začnejo delovni ljudje tudi neposredno ali prek svojih delegatov povezovati z delavci v teh družbenih dejavnostih. Delavci in vsi delovni ljudje se bodo po podpisu družbenih dogovorov o politiki in financiranju samoupravnih interesnih skupnosti, tudi morali odgovorno prizadevati za uresničevanje skupnih interesov in ciljev izraženih v programih oziroma politiki razvoja.

Za sklep velja poudariti, da bo delavski razred toliko, kolikor bo obvladoval na podlagi novih ustavnih rešitev sadove svojega tekočega in minulega dela ter vso družbeno reprodukcijo, obvladoval tudi osnove razvoja družbenih dejavnosti. Brez povezovanja dohodka, ki ga ustvarjajo delavci in njihovih potreb s področja družbenih dejavnosti pa ni mogoče doseči povezanosti med delavskim razredom in ustvarjalnimi ter razvojnimi prizadevanji v družbenih dejavnostih. Torej gre pri razpravah, ki so pred nami, za pomembno nalogo — kako se bodo začela v praksi uresničevati ustavna načela podružbljanja politične oblasti.

Zmanjšanje obsega izvenprogramske proizvodnje v valjarni pločevine 2400

(Nadaljevanje s 1. strani)
problematično predvsem zaradi zakasnitve dobave.

Slika 1: 1 — priprava vložnega materiala, 2 — ogrevanje, 3 — valjanje, 4 — termična obdelava, 5 — valjanje, 6 — rezanje, 7 — pregled — tehtanje, 8 — odpravljanje.

Kontrola v posameznih fazah se izvaja samo za določene lastnosti in sicer:

faza št. 3: kontrola debeline in širine valjane neobrezane pločevine, faza št. 6: kontrola debeline, širine, dolžine, pregled rezov zgornje in spodnje površine.

faza št. 7: končni pregled, kontrola oznak in mehanskih lastnosti pločevine.

faza št. 8: kontrola količine po naročilih.

Tehnološko je postopek zaključen v fazi št. 7, ko je pločevina gotova in proizvodna dokumentacija izpolnjena. V tej točki torej lahko naredimo končni izračun uspešnosti ali neuspešnosti našega dela.

Analiza napak

Napake, ki se odkrijejo med tehnološkim procesom ali ob končni fazi, so lahko povzročene v katerikoli predhodni fazi v valjarni pločevini ali pa že v predhodnem obratu. Za preprečevanje ali zmanjševanje napak je najpomembnejše določiti izvor napake. Po izvoru delimo napake v:

- a) napake obrata — valjarne debeline pločevine 2400
- b) napake predhodnih obratov — jeklarne, valjarne Bela.

Glede na vrsto napake navadno ugotovimo lahko tudi izvor npr.: dimenzijsko odstopanje debeline se lahko povzroči samo pri netočnem valjanju, torej v fazi valjanja.

Dostikrat se vzroki in posledice prikrivajo in določitev izvora ni tako enostavno delo. Lep primer za tako vrsto napak je pojavljanje prekratkih plošč, sicer dimenzijsko ustreznih in valjanih ter vložnega materiala, katerega teža odgovarja. V takem primeru je ta del v analizi napak naveden v skupnem iznosu, po svojem obsegu pa zahteva posebno analizo. Analiza o vzrokih napak in količinah se izvaja mesečno. Ukrepe, ki so bili sprejeti, lahko razdelimo v več skupin in sicer:

1. S korekcijami teže in dimenzij vložnega materiala — slabov lahko dobimo zmanjšanje določenih skupin dimenzijskih napak. Analiza dolžin in optimizacija programskih izpolnov je za posamezne dimenzijske skupine pločevine zahtevala še dodatne korekcije programskih izpolnov.

2. Za doseganje boljših rezultatov mehanskih preiskav je zelo važna izbira vložnega materiala zlasti v skupini odrezkov. Tudi v tem pogledu je doseženo v letu 1973 določeno izboljšanje. Na tem področju, ki je najbolj podvrženo vplivom kvalitete dela predhodnih obratov, nas čaka še mnogo stalnega in prizadevanja dela. Pri tem je računati tudi s kvalitnim asortimentom, ki v veliki meri tudi vpliva na končni rezultat. V letu 1973 je izboljšanje rezultatov na tem področju še toliko pomembnejše, ker je bil predmet v kvaliteten proizvodni program znaten.

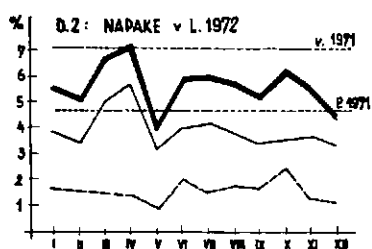
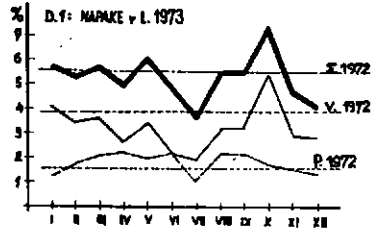
3. Mesečne analize napak po vrstah in delovnih mestih posameznih izmen valjavcev, večji poudarek na natančnosti dela v vseh fazah in obravnavanje sprejetih ukrepov na šestankih delovnih skupin s proizvodnega stališča in stališča stroškov, je dala spodbudne rezultate in je potrebno s to prakso nadaljevati. Pomembnost kvalitete dela na uspešnost v poslovanju kaže že podatek, da doseže v valjarnah postavka stroškov vložka vrednosti, ki vedno presegajo 80 % vseh stroškov.

Tako so doseženi pomembni rezultati pri zmanjševanju izmeta in deleža neustrezne proizvodnje.

4. Manjše tehnične izboljšave, ki so že izvedene ali so v pripravi, imajo tudi svoj delež pri zmanjševanju težav v proizvodnji in imajo svoj vpliv na boljši potek proizvodnje, kar je pogoj za doseganje večje stopnje sigurnosti izdelave.

Pregled rezultatov:

Vsi našti ukrepi so že po naravi dolgoročni. Pravilnost poti lahko preizkusimo samo z rezultati, ki niso slučajni in so vezani na daljše časovno razdobje. Šele v tem primeru lahko trdimo, da so doseženi rezul-

tati trajni in kažejo tendenco izboljšanja, čeprav rezultati mesečnih analiz vsled specifičnosti naročil in asortimenta lahko bistveno odstopajo od povprečja.

D.1, D.2 — diagrama št. 1 in 2 kažejo odstotni delež izvenprogramske proizvodnje ločeno za obdobje 1972 in 1973. Iz diagramov je razvidno, da je skupni delež napak v upadanju od leta 1971. V diagramih je prikazano mesečno razmerje napak valjarne in predhodnih obratov, v primerjavi s povprečnimi vrednostmi napak preteklega leta.

Za ilustracijo lahko pregledamo dosežene rezultate v letu 1973, ko posamezne mesečne vrednosti dosežene v letu 1973 bistveno presegajo povprečje doseženo v letu 1972 tako

v vsoti napak predhodnega obrata (v diagramu št. 1 in 2 označeno s P. 1972 oz. P. 1971) ali vsoti napak valjarne (v diagramu št. 1 in 2 označeno z V. 1972 oz. V. 1971). Delež neustrezne proizvodnje v letih 1971, 1972 in 1973 je podan v tabeli in kaže sledeče odnose:

	1971	1972	1973
Napake valjarne (%)	7,06	3,86	3,28
Napake predhodnih obratov (%)	4,71	1,55	1,76
Skupno (%)	11,77	5,41	5,04

Opomba: Vsi podatki so računani na uporabljen vložek.

ZAKLJUČKI:

Iz danega obsega proizvodnje se s pravnimi ukrepi lahko bistveno izboljša uspeh v proizvodnji, to je realizaciji naročil. Doseženi rezultati so spodbudni, istočasno pa že iz bežnega pregleda lahko zaključimo, da se z nadaljnjim delom na tem področju lahko dosežejo še boljši rezultati. S tesnejšo povezavo s predhodnim obratom, kjer je opazno naraščanje napak v letu 1973 v primerjavi z letom 1972, bi bil lahko uspeh še boljši.

S poglobljenim študijskim delom in dobrim delom vseh zaposlenih v valjarni pločevine 2400, s tesnim sodelovanjem prodajnega sektorja, OTK in razvojnega oddelka s proizvodnjo, bodo ustvarjene tudi vse možnosti za izboljšanje teh rezultatov v letu 1974.

Vso pohvalo zaslužijo predvsem vse posadke valjavcev, ki so z razumevanjem problemov ter vestnim in natančnim delom dokazali, da se na skromnih proizvodnih sredstvih lahko ustvari kvalitetna proizvodnja.

Božo Bartelj, dipl. inž.

Osebni dohodki v januarju

(Nadaljevanje s 1. strani)

mentne delitve večkrat prilagajati zahtanim ciljem. Glavni regulator je brez dvoma vrednost obračunskih osnov. Z namenom, da se približamo zahtanemu cilju, je odbor za dohodek in nagradanje pri DS Železarne v smislu sporazuma o enotnem vodenju politike delitve osebnih dohodkov sprejel na svoji seji 28. januarja 1974 sklep, da se vrednost obračunskih osnov poveča 6 januarju za 3 % in v februarju za nadaljnjih 5 %. Ob sorazmerni ustaljenem učinku, ki se suče neke na 25 %, dalje ob začetnem delovnem času, ki je še vedno nad predpisanim 42-urnim tednikom in ob upoštevanju ostalih oblik delitve, nam ta

ukrep še ne zagotavlja zastavljenega cilja, pač pa se mu močno približuje. Tudi je res, da bomo šele s periodičnim obračunom za prvo četrtletje lahko ugotovili, kam gremo z našim poslovnim rezultatom. Ali bomo sploh ustvarili potrebno kritje ali ne. S tega stališča je tudi potrebno presojati določeno previdnost, kajti dodajati je mnogo lažje kot pa odvzemati. Torej za uvod izjemoma nekoliko več, sedaj pa preidimo na izplačani osebni dohodek, ki je znašal za mesec januar 2.670 dinarjev na zaposlenega.

Če podatek nekoliko razčlenimo in ga prikažemo po temeljnih organizacijah, je le-ta znašal:

TOZD	Število pl. ur/os	Din/H	Din/os	Indeks na povpr.	Primerjalni indeks
TOZD Talilnice	193,7	14,14	2.739	102,6	99,7
TOZD Valjarne	193,4	13,26	2.565	96,1	97,2
TOZD HI, predelave	198	12,63	2.502	93,7	92,6
TOZD VET	196,6	14,26	2.803	105,0	104,4
Skupne službe	193,2	13,79	2.664	99,8	100,6
Železarna	195,2	13,68	2.670	100,0	100,0

V primerjalnem indeksu je izračunano, kakšen bi moral biti teoretičen odnos os. dohodkov z ozirom na kategorizacijski sestav, na vpliv dodatkov in pribitkov (nočni, nadurni, nedeljski, praznični, staži) ter vpliv delovnega časa. Odstop od teoretičnega na dejansko razmerje pa je odvisen predvsem od doseženega učinka in operativnega programa, na kar pa vplivamo neposredno ali posredno s svojim delom.

Z ozirom, da se v primerjavah, razen v izjemnih primerih (običajno pravimo: pred vojno) neradi odmikamo v preteklost, navajamo bolj sveže primerjalne podatke, ki kažejo na eni strani odnos na zadnje tri mesece leta 1973 in januar 1974, na drugi strani pa, kakšne osebne dohodke dosežemo po delovnih mestih posamezne kvalifikacije. Ker se le včasih zamislimo, koliko nas je v železarni zaposlenih, navajam za januar tudi te podatke npr.:

	X-IX-XII 1973	Indeks NK-100	Jan. 1974	Indeks NK-100	Indeks (X-XII 73) - 100	Štev. zaposlenih	v % od skup. sta- leža
NK	188,0	1,498	190,2	1,583	105,7	213	3,46
PK	189,5	1,929	192,6	2,095	108,6	798	12,97
KV	192,8	2,351	195,4	2,520	107,2	2.610	42,42
VK	194,5	2,752	197,6	2,958	107,4	1.290	20,97
Delo- vodja	196,1	3,525	197,8	3,745	106,2	222	3,61
NS	187,8	1,852	194,3	1,970	106,4	161	2,62
SS	187,9	2,459	194,0	2,614	106,3	378	6,14
VS	188,4	3,283	193,5	3,456	105,3	213	3,46
VS	188,4	4,102	193,6	4,289	104,6	268	4,35
Žel.	191,9	2,493	195,2	2,670	107,1	6.153	100,00

Osebni dohodek v januarju je torej večji od zadnjega četrtletja 1973 za 7,1 %. V februarju bosta prišla do izraza na eni strani povečanje obračunskih osnov za 5 %, na drugi strani pa občutno krajši delovni čas, saj je planirano le 176 plačanih ur

ali približno 8 % manj kot v januarju. Nekaj razlike lahko sicer izravnamo z boljšim učinkom in doslednim izpolnjevanjem operativnega programa, za kar pa nam ostaja le še nekaj dni.

SM

Proizvodnja Slovenskih železarn januarja 1974

Po podpisu samoupravnega sporazuma o združevanju organizacij združenega dela v Slovenske železarne Ljubljana, se je naš krog proizvodnih organizacij razširil. Doslej smo spremljali samo dosežke treh železarn, sedaj je sedem organizacij združenega dela, katerih proizvodni in delovni uspehi nas zanimajo. Poleg podatkov iz treh železarn, bomo mesečno spremljali še proizvodne rezultate: Veriga Lesce, Plamen Kropa, Tovil Ljubljana in Žična Celje.

Podatki, katere bomo navajali kot podatke družbenega plana za posamezne mesece v letu 1974, ne bodo vedno istovetni s podatki, katere bodo objavljale ali navajale posamezne organizacije združenega dela zase. V pregledih in analizah, ki se bodo obravnavale v organizaciji skupnih služb Slovenskih železarn, smo se dogovorili pri načrtovanju za enotna merila. Za mesečni načrt proizvodnje bomo upoštevali vedno samo dvanajstino letnega načrta ne glede na število delovnih dni v mesecu in ne glede na razporeditev popravil.

Letošnje leto smo že v januarju občutili redukcije električne energije, ki so znašale:

— Pri elektro plavžu v Štorah nad 42 ur

— pri elektro pečeh za proizvodnjo jekla na Jesenicah 67 ur, na Ravnah 227 ur in v Štorah 18 ur.

Kljub temu so bili proizvodni rezultati, v primerjavi s mesecem januarjem lani, veliko boljši.

Proizvodnja surovega železa (v tonah)

Železarna	Mesečni načrt	Mesečna izvršitev	%	Izvršitev jan. 73	Indeks izvrš. jan. 74/73
Jesenice	12.667	11.502	91	10.331	111
Store	3.583	4.070	114	2.855	143
Skupno	16.250	15.572	96	13.186	118

Izpad proizvodnje surovega železa na plavžu št. 2 na Jesenicah, zaradi mrzlega hoda in nasedlin, se ni dal nadoknaditi in vsled tega je nastal tudi zaostanek za linearnim načrtom proizvodnje. V štorah so lani samo meseca aprila in maja proizvedli več surovega železa na elektro-redukcijski peči. Iz teh razlogov je primerjava z januarskim dosežkom, mogoče nerealna. Če primerjamo lanske letošnje mesečno proizvodnjo z letošnjo januarsko, potem vidimo, da so dosegli na Jesenicah okoli 7,5 % manj, v Štorah pa za 22 % več. Lani je znašala skupna poprečna mesečna proizvodnja surovega železa približno 15.800 ton, ki jo letos januarja nismo dosegli.

Proizvodnja jekla (v tonah)

Železarna	Mesečni načrt	Mesečna proizvodnja	%	Izvršitev jan. 73	Indeks izvrš. jan. 74/73
Jesenice	41.250	42.541	103	38.923	109
Ravne	16.250	17.228	106	13.896	124
Store	7.084	5.101	72	3.052	167
Skupno	64.584	64.870	100	55.871	116

Proizvodnja 64.870 ton jekla je doslej največja količina, kar so jo v enem mesecu proizvedle Slovenske železarne. Lani je znašala poprečna mesečna proizvodnja jekla skoraj

58.000 ton, kar je izdatno manj kot letošnja januarska.

Kljub redukcijam električne energije, sta železarne Jesenice in Ravne presegle mesečni načrt proizvodnje elektro jekla. Železarna Store zaostaja, ker šele uvaja dodatne izmene na novi električni peči in pričuje kader na napravi za kontinuirno vlivanje. V preteklem mesecu so dosegli le 53 % poprečno predvidene mesečne proizvodnje elektro jekla.

Blagovna proizvodnja (v tonah)

Železarna	Mesečni načrt	Mesečna izvršitev	%	Izvršitev jan. 73	Indeks izvrš. jan. 74/73
Jesenice	31.237	29.462	94	32.237	91
Ravne	11.178	10.814	97	9.944	109
Store	13.413	11.072	83	12.811	86
Skupno	55.828	51.348	92	54.992	93

Lanske letošnje poprečna mesečna proizvodnja surovega železa je znašala okoli 53.500 ton. Letošnji načrt je za 6,2 % višji od lani dosežene letne blagovne proizvodnje. Zaostanek ob začetku leta ni poseben obetaven, vendar zopet ne kritičen. Okoli 1.800 ton je namreč v zaostanku prodaja surovega železa v Štorah. V kampanji proizvodnje specialnega surovega železa bo to lahko nadoknaditi. Približno 3.000 ton smo prodali manj toplo valjanih izdelkov in se vsa količina nanaša na ploščate profile. Ob ugodni proizvodnji jekla se bo prodaja valjane robe v naslednjih mesecih lahko izravnala.

Kot ponavadi v januarju, je tudi letos odprava pod poprečno mesečno odpravo, ki je znašala lani 52.300 ton. Letošnja januarska je samo 49.263 ton. Samo v železarne Store so odpravili več, kot znaša lanske letošnje mesečno poprečje.

Blagovno proizvodnjo bomo letos spremljali malo drugače kot doslej.

Po podpisu samoupravnega sporazuma v združevanju s predelovalci žice: Veriga Lesce, Plamen Kropa, Tovil Ljubljana in Žična Celje, bomo spremljali tudi njihove proizvodne uspehe. Vsak začetek je težak in tako tudi pri nas zbiranje podatkov od predelovalcev žice. Čeprav smo že nekaj dni v drugi polovici meseca februarja, od Žične Celje še nismo prejeli proizvodnih podatkov za januar. Če upoštevamo mesečno izvršitev medsebojnih menjav v primerjavi z letnim načrtom, so v Žični edini, ki so v mesecu

januarju dobili izdatno več vložka, kot znaša dvanajstina letno predvidenih dobav. Nobenega vzroka torej za kasnitev podatkov.

Blagovna proizvodnja — predelovalci (v tonah)

Delovna organizacija	Mesečni linearni načrt	Mesečna izvršitev	%	Izvršitev jan. 73	Index jan. 74/73
Veriga	1.100	1.089	99	956	114
Plamen	750	684	91	756	90
Tovil	130	111	85	106	105

Prihodnji mesec, ko bomo imeli tudi podatke Žične Celje, bomo primerjali rezultate že z mesečnim načrtom, ki znaša v Slovenskih železarnah za januar 58.943 ton.

Problematika po posameznih železarnah je bila naslednja:

Železarna Ravne je dobro obravnavala predvsem v jeklarni, valjarni in kovačnici, slabše pa v obratih, ki dajo blagovno proizvodnjo. Velike motnje so imeli pri proizvodnji jekla. Poleg redukcij električne energije, jih je pestilo tudi pomanjkanje ferolegur, kar je tudi posledica redukcij.

Livarna ni izvršila mesečnega načrta proizvodnje, zaradi neugodnega asortimenta izdelkov.

V valjarnah so imeli predvsem v čistilnici in adjustaži pomanjkanje delovne sile. Nizka proizvodnja v jeklovleku je pa posledica pomanjkanja vložnega materiala. Proti koncu meseca se je stanje spremenilo, tako da bodo v naslednjih mesecih v jeklovleku lahko proizvodnjo nadoknadili.

Železarna Store ima še vedno težave, ker nima urejene oskrbe vložka za valjarne. Lastna proizvodnja jekla še zaostaja za možnostmi, ki bodo dane, ko bodo uvedli neprekinjeno obratovanje. Dne 28. januarja so uvedli tretjo izmeno. Prve legirane kvalitete so odlili prek naprave za kontinuirno vlivanje v dne 17. in 23. januarja. V preteklem mesecu so od proizvedene količine jekla na električni peči odlili 1.788 ton v gredice, 634 ton pa v vingote.

V nekaterih obratih imajo pomanjkanje zaradi delovne sile. To navajajo za jeklovlek, livarne in obdelovalnico valjev in litine.

Podrobne proizvodne rezultate in problematiko za železarno Jesenice smo objavili v 5. števil. Železarja, dne 8. februarja.

dipl. inž. Milan Marolt

DOPISUJTE V ŽELEZARJA

Jubilanti 50-letniki

V mesecu marcu bodo praznovali 50 let svojega življenja naslednji naši sodelavci: Alojz OČKO, žičarna — 6. marca, Franc ŠTERK, FRS — 6. marca, Francka CESTAR, elektrodni obrat — 8. marca, Jože CUZNAR, strojne delavnice — 15. marca, Cveto SEKARDI PIV-energija — 16. marca, Franc LAH, transport — 17. marca, Rozalija VISTER, PIV-energija — 26. marca in Anton ŽANSKI, splošni sektor — 27. marca.

Vsem sodelavcem iskreno čestitamo!

OBVESTILA KOLEKTIVU — OBVESTILA

Dežurni za vzdrževanje v Železarne

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK — 25. 2.	RAVNIHAR PETER, inž.	ZIDAR JOŽE
TOREK — 26. 2.	MARKEŽ VALENTIN	BRUMAT MARTIN
SREDA — 27. 2.	BURJA ANTON, str.	VENGAR SREČKO
ČETRTEK — 28. 2.	REKAR VINKO	SELJAK VINKO
PETEK — 1. 3.	KOSELJ ANTON, d. inž.	KLOFUTAR PETER
SOBOTA — 2. 3.	MENCINGER STANE	BENEDIČIĆ MITJA
NEDELJA — 3. 3.	BEGEŠ STANE	KRAPEŽ BERTI

Telefon dežurnega za vzdrževanje v Železarne je: 358
vezni telefon je: 410
Na redne delovne dni dela dnevni dežurni od 14.00—18.00 ure
nočni pa od 18.00— 6.00 ure

Na proste sobote, nedelje in praznike dela: dnevni dežurni od 6.00—18.00 ure
nočni pa od 18.00— 6.00 ure

Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravni zgradbi TOZD-VET.

Služba obratne ambulante

od 25. februarja do 2. marca

dopoldan: dr. Branko Dražič in dr. Aleksander Rjazancev.
popoldan: dr. Jože Jensterle
V soboto, 2. marca samo dopoldan dr. Branko Čeh.

Zobna ambulanta:
dopoldan: terapevt Viktor Stražisar
popoldan terapevt dr. Alojz Smolej

Ordinacijski čas dopoldan od 6. do 13. ure, popoldan od 13.30 do 18. ure. V soboto od 6.30 do 13. ure.

Obtele sodelavce prosimo, da po možnosti koristijo dopoldanski čas za zdravniške preglede, ker v popoldanskem času ordinira samo en zdravnik.

Priprave na občni zbor društva iznajditeljev in avtorjev tehničnih izboljšav

V kratkem bo minila dvehletna mandatna doba članov odbora (DIATI) Društva izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav Jesenice. Na zadnji seji odbora so nato sklenili, da začnejo delati na pripravah za občni zbor, ki bo predvidoma v aprilu. O krepitvi organizacijske dejavnosti organizacije o razširjanju dejavnosti avtorjev tehničnih izboljšav tudi v samoupravnih organih, povečuje aktivnosti pri obravnavanju in sprejemanju raznih pravilnikov in aktov s katerimi urejamo dejavnost avtorjev tehničnih izboljšav je tekla beseda na seji. V razpravo o vseh teh stvareh je potrebno vključiti vse aktivne avtorje. Goyorili so tudi o dejavnosti društva v preteklih dveh letih in ugotovili, da se je število aktivnih članov znatno povečalo, čeprav še precejšnje število avtorjev ni vključenih v organizacijo.

Društvena dejavnost se je v teh dveh letih precej povečala. Poleg stalnega sodelovanja v republiškem kakor tudi zveznem merilu je društvo organiziralo dve zelo zanimivi ekskurziji. V letu 1972 je bila dvodnevna ekskurzija v železarno Sisak z razgovorom o inovacijski aktivnosti združeno z ogledom razstave INOVA 72 ter ogledom tehničnega muzeja v Zagrebu. V letu 1973 pa je bila tridnevna ekskurzija v München z ogledom tehničnega muzeja in ostalih zanimivosti v tem mestu. Skupno se je udeležilo teh dveh ekskurzij 86 naših članov.

Da bi v bodoče dosegli v organizacijskem pogledu še večji napredek, je na seji tekla razprava, kako v bodoče vključiti čim več avtorjev v organizacijo. Poudarjeno je bilo, da se mora organiziranost uskladiti z novo organizacijo TOZD in dejavnost povežati s sindikalno organizacijo in Zvezo komunistov v temeljnih organizacijah združenega dela. Posebno bo potrebno povečati sodelovanje s sindikalno organizacijo in z mladinskimi aktivni. Da bi lahko že na občnem zboru društva o tem bolj konkretno govorili so na seji imenovali dve začasni komisiji. Prva mora pripraviti analizo članstva po posameznih TOZD, druga pa pripraviti osnutek nove organizacijske oblike in eventualne spremembe društvenih pravil.

Od leta 1965, odkar imamo urejeno kartoteko avtorjev tehničnih izboljšav pa do konca leta 1973, se je med avtorje tehničnih izboljšav vpisalo kar 318 članov našega kolektiva. Med temi je 29 članov z visokošolsko izobrazbo, ali devet odstotkov, v glavnem pa prevladujejo avtorji s srednjo tehnično izobrazbo in visoko kvalificirani delavci. Od skupnega števila avtorjev tehničnih izboljšav je danes še zaposlenih v železarne skupno 300, 18 pa jih je med tem časom zapustilo železarno, ali zaradi odhoda v pokoj, ali pa so šli v druga podjetja. V društvo pa je zajetih skupno 153 aktivnih avtorjev, okrog 20 pa jih je že v pokoju. Po posameznih temeljnih organizacijah združenega dela so avtorji razporejeni:

TOZD Talilnice: skupno je registriranih 29 avtorjev tehničnih izboljšav, med njimi so štirje z visokošolsko izobrazbo. Članov društva pa je štirinajst.

TOZD Valjarne: registriranih je 34 avtorjev, med njimi je pet z visokošolsko izobrazbo, članov društva je sedemnajst.

TOZD Hladna predelava: registriranih 26 avtorjev tehničnih izboljšav, dva z visokošolsko izobrazbo, članov društva je deset.

TOZD Vzdrževanje, energija in transport: registriranih je 192 avtorjev, med njimi je deset z visokošolsko izobrazbo, članov društva je 92.

V organizaciji skupnih služb je registrirano skupno 33 avtorjev tehničnih izboljšav, med njimi je devet z visokošolsko izobrazbo, članov društva je dvajset.

Iz podatkov je razvidno, da je skoraj 60 odstotkov iz vrst vzdrževalcev, deset odstotkov pa jih je v skupnih službah, tako da jih je v osnovni proizvodnji le okrog 30 odstotkov.

Kljub temu, da je precejšnje število tehničnih izboljšav, katere so dali vzdrževalci in delavci v skupnih službah, realiziranih v obratih osnovne proizvodnje, bodo potrebna prizadevanja za povečanje števila avtorjev zaposlenih v osnovni proizvodnji.

Naše načelo naj bo, da vključimo čimveč neposrednih proizvajalcev v aktivno razmišljanje, kako boljše in cenejše, predvsem pa varnejše čim več proizvajati. Temu primerno moramo pripraviti tudi pravilnike, po načelu nagrajevanja po delu.

V nadaljevanju se je predsednik odbora seznanil člane tudi z delom republiške zveze na področju dejavnosti tehničnih izboljšav. V kratkem bo izšel organizacijski priročnik, pripravljala se tudi osnutek samoupravnega dogovora o enotnem reševanju teh problemov. S. T.

Železarski globus

DANSKA

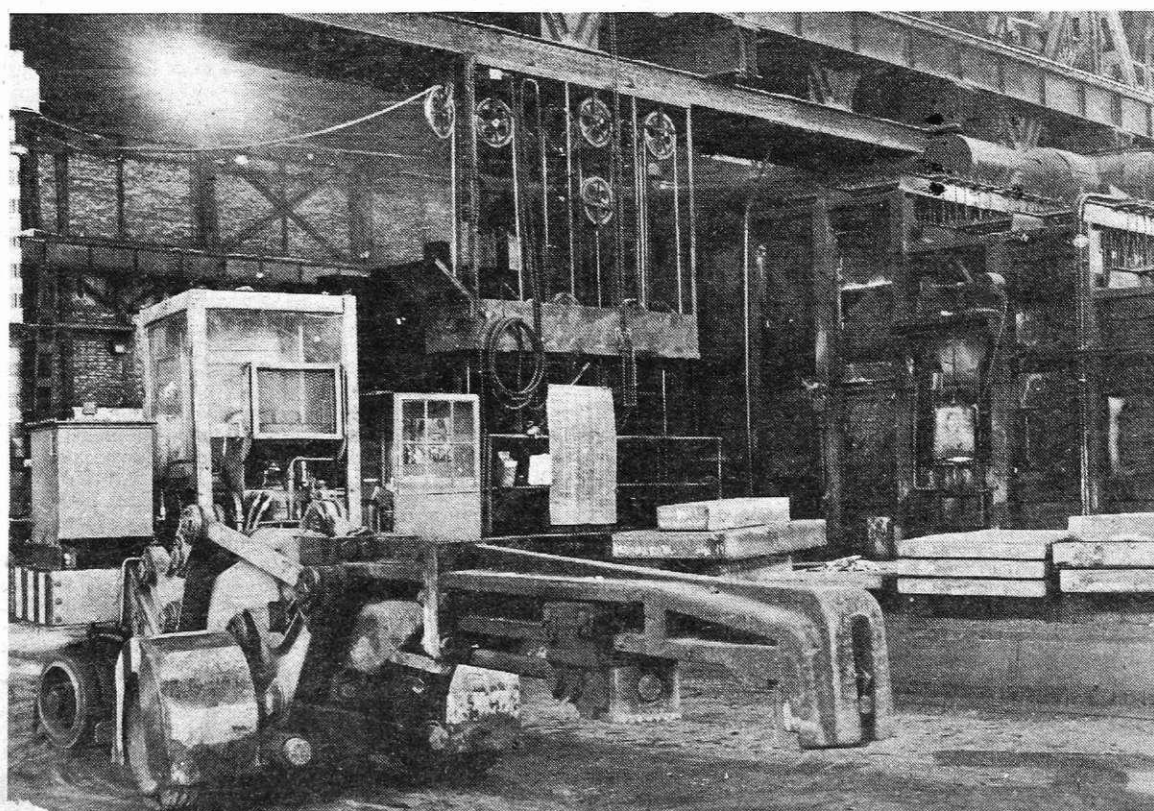
Evropska skupnost za premog in jeklo je posodila danski železarni Stallvalsevaerk A. S. 8,5 milij. dolarjev. S pomočjo tega denarja bodo povečali letno proizvodno zmogljivost železarne od 500.000 na milijon ton surovega jekla.

ŠPANJA

Španska železarska družba UNINSA iz mesta Gijón, je naročila novo napravo za kontinuirano vlivanje jekla. Napravo bosta dobili iz švicarsko podjetje Concast AG iz Züricha in zahodnonemško podjetje Schloemann Ab iz Düsseldorfa.

KANADA

V začetku letošnjega leta bo pričela graditi kanadska železarska družba Steel Canada nov kompleks železarn. Investicijski stroški tega projekta bodo znašali 480 milij. dolarjev. Ta kompleks bodo zgradili na obali jezera Erie v južni Kanadi.

Dejavnost na pločevine 2400

Samoupravni organi v preteklem tednu

TOZD Hladna predelava

7. seja delavskega sveta

V petek, dne 14. februarja, je bila 7. seja delavskega sveta TOZD Hladna predelava. Predsednik Ivan Sušnik, je za sejo predlagal naslednji dnevni red: pregled sklepov prejšnje seje, potrditev samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih in odgovornosti delavcev v TOZD, sprememba normativa zaposlenih, kadrovska problematika, potrditev samoupravnih delovnih skupin, poročilo delovne grupe za pripravo volitev ter razno.

Na osnovi poročila direktorja TOZD, dipl. inž. Vičarja, je odbor ugotovil, da so vsi sklepi, razen enega, izvršeni. Še nadalje ostane v veljavi sklep, da se mora v sistem nagajevanja vključiti dodaten faktor — kvaliteta. Delavski svet je zadalžil odbor za dohodek in nagajevanje, da posreduje službi konkreten predlog o tem.

Delavski svet je vzel na znanje obvestilo, da so samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih in odgovornosti delavcev v TOZD obravnavale vse delovne skupine in izvolile tudi svoje delegate za usklajevalno konferenco. Vse pripombe delovnih skupin so bile obravnavane na usklajevalni konferenci in bile tudi upoštevane.

Na seji so potrdili predlagane spremembe normativa zaposlenih v pripravi dela v vodstvu TOZD in sicer se v profilarni poviša na 13 oseb. To povišanje gre na račun večjih planskih obveznosti v letu 1974 in zaradi povečane stopnje predelave in površinske obdelave.

Potrjen je bil tudi normativ zaposlenih za odpravo profilarne za štiri osebe. S tem se normativ profilarne spremeni in znaša 89 oseb. Nova sistemizacija delovnih mest za odpravo profilarne je bila potrebna zaradi povečanih količin odpravljanja hladno oblikovanih profilov. K tej odpravi je priključena tudi odprava kovinskih vratnih podbojev.

Sprejet je bil predlog spremembe normativa v pripravi dela hladne predelave. Normativ se zniža za eno osebo na delovnem mestu pomočnik referenta PD ter poviša za eno osebo na delovnem mestu evidentirar. Potrjena je bila tudi sprememba naziva delovnega mesta iz administrator v razmnoževalec delovne dokumentacije in administrator.

Delavski svet je obravnaval pritožbo treh sodelavcev iz hladne valjarne, ki so se pritožili na sklep odbora za kadre in medsebojne odnose o izbiri kandidata za zasedbo delovnega mesta — prevzemalca materiala v hladni valjarni. V zvezi s pritožbo je delavskemu svetu po-

sredoval informacijo o zakonskih predpisih Iztok Federle, referent za delovna razmerja. Po daljši razpravi je delavski svet sklenil, da se razveljavi objava prostega delovnega mesta in izbor kandidata. Istočasno je bil sprejet tudi sklep, naj odbor za kadre in medsebojna delovna razmerja v bodoče ne dela notranjih razpisov prostih delovnih mest, pač pa naj se prosta delovna mesta zasedajo na osnovi kadrovanja.

V nadaljevanju je delavski svet potrdil predlagane spremembe nazivov nekaterih delovnih mest v TOZD Hladna predelava, brez pripomb.

Oddelek za organizacijo dela je posredoval delavskemu svetu v obravnavo in potrditev organizacijski predpis o ustanavljanju in odpravljanju samoupravnih delovnih skupin. Delavski svet je ta organizacijski predpis obravnaval in ga potrdil s pripombo, da je treba za obratovodstvo profilarne ustanoviti novo samoupravno delovno skupino, v

2. seja odbora za varnost pri delu

Predsednik odbora za varnost pri delu v TOZD Hladna predelava Vlado Stenovec, je 12. februarja sklical 2. sejo odbora. Za sejo je predlagal pregled izvrševanja sklepov prejšnje seje, obravnavo letnega poročila o varnosti pri delu in razno.

Pri pregledu izvrševanja sklepov je odbor ugotovil, da vsi sklepi še niso realizirani. Še nadalje ostane v veljavi sklep, ki se nanaša na neustrezna zaščitna sredstva. Nerealiziran je tudi sklep, da je treba pregledati vsa ogrevalna telesa v obratih, zato tudi ta sklep ostane še naprej v veljavi. Delno je izvršen sklep, da je treba pregledati vse sanitarije. Pri pregledu higienskih prostorov je bilo ugotovljeno, da so v slabem stanju. Zato je bil odbor mnenja, da je treba za izboljšanje tega stanja izdelati program, s katerim naj bo določen vrstni red popravil. Odbor je tudi ugotovil, da še vedno nista v odbor kooptirana predstavnik iz obrata jeklovlek in profilarna.

Letno poročilo o varnosti pri delu je podal varnostni inženir Jože Ko-

jeklovleku pa naj se delovna skupina toplotne obdelave združi z delovno skupino hladne obdelave.

Delavski svet je obravnaval sporazum o nadomestilu stroškov za službena potovanja in o uporabi osebnih motornih vozil in ga potrdil. Soglašal je z višino dnevnice ter nočnin, s povračilom prevoznih stroškov in ostalih povračil.

Zaradi nesporazumov, ki prihajajo pri ponovnem zaposlovanju upokojencev je delavski svet sklenil, da naj kadrovska služba uredi zaposlovanje upokojencev s posebnim pravilnikom na osnovi veljavnih zakonskih predpisov.

Delavski svet je bil seznanjen s sklepi razširjene seje odbora za življenjske pogoje z dne 13. februarja, ki se nanašajo na hokej tekmo Olimpija: Jesenice oziroma na sklep tekmovalne komisije. Sklepe je delavski svet vzel na znanje in se z njimi v celoti strinjal. Dana pa je bila tudi pripomba, da je treba urediti odnose med igralci in upravo.

Zvone Labura je delavskemu svetu poročal o pripravah na volitve. Povedal je, da so bili v vseh TOZD formirani koordinacijski odbori. Ti odbori imajo nalogo, da pripravijo spiske možnih kandidatov za volitve v občinsko skupščino.

Ob sklepu se je bil delavskemu svetu posredovani sklepi komisije za delavsko kontrolo. Delavski svet se s sprejetimi sklepi strinja in jih tudi podpira. J. A.

6. seja odbora za dohodek in nagajevanje

Predsednik odbora za dohodek in nagajevanja dipl. inž. Miloš Piščanec je sklical dne 12. februarja, 6. redno sejo, na kateri so bili navzoči poleg članov še direktor TOZD Talilnice, ter predstavnika SEOP — oddelka za nagajevanje.

Na seji so obravnavali osebni dohodek za mesec januar 1974, katerega je tolmačil tov. Faletič iz SEOP. Omenil je, da so vsi obrati v TOZD Talilnice dosegli v mesecu januarju višji osebni dohodek kot v preteklem mesecu. K temu je pripomogla zadovoljiva proizvodnja v obratih, razen na plavžu, kjer so obratovali devet dni le z eno pečjo. Odbor je sprejel sklep, da bo v bo-

boljšo funkcionalnost dela. Z ozirom na ugotovitev, da imajo nekateri posamezniki po več primerov enakih neizpolnitve, odbor smatra, da je treba ugotoviti vzroke, ki vplivajo na ponavljanje istih neizpolnitve. Zato je zadalžil varnostnega inženirja, da skupaj s kadrovikom pregleda te primere in se s posamezniki pogovori.

Odbor je tudi sklenil, da je treba pri sklepanju pogodb z zunanjimi izvajalci v bodoče vnesti v pogodbo tudi zahtevo, da izvajalec pri svojem delu poskrbi za varnost svojih in tudi naših delavcev. Pogodbe s tuji izvajalci naj v bodoče vsebujejo tudi natančen termin izvedbe. Zadalžili so varnostnega inženirja, da skupaj z obratovodji pregleda normativ zaščitnih sredstev in ga predloži odboru v obravnavo na prihodnji seji.

Ker delavci zelo pogosto postavljajo vprašanja glede benificiranega staža, so sklenili, da se po tem vprašanju povabi na prihodnjo sejo predstavnika socialne službe. Sklenili so tudi, da mora varnostni inženir na prihodnji seji poročati, v kolikšni meri se je v letošnjem letu že pristopilo k odpravljanju pomanjkljivosti, ki so bile ugotovljene v mesecu januarju. J. A.

TOZD Talilnice

doče bolj kritično obravnavati vloge pri neizpolnjevanju plana.

Tovariš Faletič je obrazložil tudi nov začasni poslovnik za delo odbora za dohodek in nagajevanje. Odbor je sklenil, da je potrebno poslovnik dostaviti vsem članom DS TOZD, katerega morajo obravnavati na eni izmed prihodnjih sej. Z ozirom na sklepe 9. seje odbora za dohodek in nagajevanje pri DS Železarne, je odbor zadalžil tov. Keliha iz SEOP, oddelka za nagajevanje, da vsakomesečno pripravi analizo odstopanja % faktorja učinka po delovnih mestih in obratih, kjer je odstotek pod 20 % ali nad 30 %. Odbor je nadalje pregledal tudi faktor učinka za talilniške obrate v letu 1973. Člani odbora so potrdili tudi prispele vloge za dodelitev stimulacijskih dodatkov iz obrata plavž in elektrojeklarne.

9. seja za kadre in medsebojna razmerja

Predsednik odbora za kadre in medsebojna razmerja Stanko Podobnik je dne 11. februarja sklical 9. redno sejo, na kateri so obravnavali in sprejeli naslednja stališča, mnenja in sklepe:

1. Pri pregledu sklepov prejšnje seje je odbor ugotovil, da sklepi zadnje seje niso v celoti izvršeni, kar se opaža pri premeščanju iz enega v drug obrat in pri izstavljanju odločb. Zato je odbor sklenil, da morajo obratne personalne izstavitve odločbe za premeščene in razporejene delavce v obratu vsaj do 1. v naslednjem mesecu, tako da se lahko uredi vse potrebno tudi glede izplačila osebnega dohodka na oddelku za obračun OD.

2. Kadrovik talilnic tov. Lomovšek je tolmačil postopek pri aktiviranju delovnih mest in razporejanju oseb operativne ekipe projekta nove hladne valjarne na Beli. Člani odbora so se s predloženim postopkom strinjali in soglasno sprejeli stališče, da se pristojnosti razporejanja in premeščanja kadrov za izgradnjo

nove hladne valjarne na Beli prenesejo na odbor za kadre pri KS Železarne. Odbor nadalje potrjuje tudi postopek razporejanja in premeščanja delavcev Železarne v operativno ekipo za izgradnjo projekta hladna valjarna Bela.

3. Odbor je potrdil vloge za sprejem delavcev v TOZD Talilnice, prav tako jih je nekaj tudi zavrnil. Nadalje je obravnaval vloge oz. odpovedi delovnega razmerja in potrdil dva preklica za odpoved delovnega razmerja, ter obravnaval pritožbo delavca iz martinare.

4. Odbor je sprejel na znanje novo sistemizacijo oz. spremembo delovnih mest v TOZD Talilnice, katere bo predložena DS v obravnavo in potrditev.

Odbor bo na eni izmed prihodnjih sej razpravljal o kadru in kadrovanju, zato naj ustrezna služba pripravi poimenski pregled učencev, ki obiskujejo poklicno in tehnično šolo metalurške smeri, vključno tudi visokošolski kader.

5. Člani odbora so vzeli na znanje informacijo o sestanku kolektiva šamotarne z direktorjem TOZD Talilnice o vprašanju perspektivnega razvoja šamotarne.

D. M.

Organizacija Skupne službe

6. seja delavskega sveta

Delavski svet organizacije Skupne službe je imel 19. februarja svojo 6. redno sejo. Dnevni red je obsegal precej točk, kot je: pregled sklepov zadnje seje, sprejem sporazuma o nadomestilu stroškov za službena potovanja in o uporabi osebnih motornih vozil, ki ga je za vse slovenske železarne že sprejel delavski svet Slovenskih železarne.

DS je imel nekaj pripomb na ta sporazum. Najbolj pomembni pripombe sta, da je treba v sporazumu v neki obliki vnesti mestni (lokalni) avtobusni promet za prevoz na delo oziroma z dela, saj ta prevoz presega spodnjo mejo prevoza delavcev iz bolj oddaljenih krajev. V zvezi s tem je postavljeno tudi vprašanje, kako povrniti prevozne stroške tistim delavcem, ki imajo deljen delovni čas in se praktično dnevno dvakrat vozijo na delo. Na seji so bili mnenja, da je dnevna 80,00 din penzika in da imajo v drugih delovnih organizacijah višje dnevnice.

Na seji je bilo potrjenih nekaj sprememb o sistemizaciji delovnih mest v skupnih službah, odobreno nekaj novih delovnih mest in sprememb normativa v kemičnem oddelku OTK.

Najbolj pomembno vprašanje za skupne službe in vse TOZD je bila obravnavo programa dela prodajnega sektorja za leto 1974. Direktor sektorja tov. Hočevar je izčrpan orisal program sektorja oziroma obveznosti, ki si jih je že sektor zastavil na podlagi proizvodnih planov v TOZD. Zaradi pomembnosti tega programa so seji prisostvovali tudi zastopniki vodstev in samoupravnih organov TOZD Talilnice in TOZD Hladna predelava.

Delavski svet je program potrdil in v zvezi z njim sprejel naslednje sklepe:

1. Da bi se obveze, ki jih je prodajni sektor v svojem programu sprejel, lahko izvršile, je potrebno:

a) Da prodajna operativna v skladu s sprejetim družbenim planom

zaključuje in sprejema ustrezne specifikacije in jih pravočasno dostavlja TOZD.

b) V kolikor se situacija na tržišču spremeni, je prodajni sektor obvezen, da zagotovi naročila, ki so trenutno najbolj ugodna glede na tržno situacijo in prilagojena proizvodnim možnostim.

c) TOZD priporočamo, da izvršijo obveze do kupcev kvaliteto, količinsko in terminsko, kot je to v naročilih predvideno.

d) Pri večjih odstopih, kot posledica različnih subjektivnih in objektivnih težav v proizvodnji, je nujno tesno povezovanje in pravočasno obveščanje o nastalih spremembah.

Obveščanje naj bo obojestransko s ciljem, da se doseže za kupce najbolj ugodna rešitev.

2. Pri izvrševanju teh nalog je potrebno obojestransko upoštevati, da je še vedno likvidnost podjetja odvisna od pravočasnega plačevanja kupcev, zaradi tega je potrebno dati prednost dobrim plačnikom. Vse eventualne težave, ki bodo zaradi tega nastopale (spremembe naročil, programov valjanja itd.), bo potrebno sporazumno in učinkovito reševati.

3. DS priporoča TOZD, da v cilju čim večjega ekonomskega učinka in večjega poslovnega ugleda Železarne pri kupcih, posvetijo posebno pozornost kvaliteti izdelkov, dobavnim rokom in zmanjšanju izvenprogram-ske proizvodnje.

4. DS je naročil prodajnemu sektorju, da program in sprejete sklepe dostavi posameznim TOZD.

Z. K.

Seja komisije za raziskave, izume in novatorstvo

Predsednik komisije za raziskave, izume in novatorstvo, dipl. inž. Mesarič, je sklical prvo sejo komisije za torek, dne 19. februarja. Na seji so bili poleg članov komisije tudi direktor TOZD Hladne predelave dipl. inž. Franc Vičar in referent za novatorstvo in racionalizacijo pri SEOP.

V preteklem letu (1973) je imela komisija za novatorstvo in racionalizacijo v delovni enoti predelovalnih obratov dve seji, na katerih so pozitivno ocenili pet koristnih tehničnih izboljšav in avtorjem priznali pet rent, akontacij in odškodnin v skupni višini 6.508,25 dinarjev.

Predsednik dipl. inž. Mesarič je uvodoma razložil dosedajni pravilnik o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih, ki ga je sprejel DS Železarne na 13. seji, dne 29. marca 1969. Referent za novatorstvo in racionalizacijo je pripravi komisije pojasnil, da je v pripravi nov pravilnik o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih, ki bo enoten za vse tri slovenske železarne (Ravne, Store in Jesenice) in po potrebi pozneje tudi za ostale priključene delovne kolektive (Plamen Kropa, Žična Celje, Veriga Lesce, Tovil Ljubljana in Metalurški institut Ljubljana). Nov pravilnik bo sestavljen iz dopolnilni in izboljšavami sprejet še v prvi polovici letošnjega leta.

Na prvi seji komisije za raziskave, izume in novatorstvo so obravnavali izboljševalni predlog št. 2121 mag. dipl. inž. Božidarja Brudarja iz raziskovalnega oddelka, »Rekonstrukcija zvonastih peč in žarilnih zvonov v hladni valjarni predelovalnih obratov«. Avtor nakazuje možnost ogrevanja in ohlajevanja žarjenih kolobarjev žice ali tračnega železa tudi z notranje strani s pomočjo električnega grelnika, ki naj bi skrajšal čas žarjenja in istočasno tudi čas ohlajanja materiala. Teoretično je predlog dober in izvedljiv, toda le na valjarskih, nikakor pa ne na žičarskih pečeh. Na osnovi strokovnih ocen niso mogli nagraditi prizadevnega avtorja, pač pa se mu zahvaljujejo za njegovo prizadevanje, da bi

izboljšal in pocenil obratovanje žarilnih peč.

Dipl. inž. Marjan Endliher, pripravnik iz strojnega vzdrževanja, je izvedel in predložil v oceno tehnično izboljšavo št. 2125 »Uspešna predelava starega variatorja na dveh DECO valjarskih žičarskih strojih«. Avtor je s sodelavcem Tomom Cundričem in Dušanom Lavtarjem zmanjšal in preprečil pogoste kvare, zastoje in izpade proizvodnje na dveh Deco valjarskih strojih s pomočjo variatorja, ki avtomatsko regulira navitje valjane žice. Predlog ni mogel biti na tej seji dokončno ocenjen in nagraden, ker še niso izražani prihranki in koristi, ki izvirajo iz te izboljšave. Dokončno bo ocenjen na prvi prihodnji seji komisije, ko bo obratovodstvo žičarne s pomočjo računovodstva sestavilo in prikazalo rentabilni izračun.

Na razpis objavljene v tovarniškem glasilu Železar 23. februarja 1973 z nalogo: Zmanjšanje in odstranitev ropota žebliarskih strojev, je služba za novatorstvo in racionalizacijo dobila tri teoretične odgovore in rešitve in sicer št. 2090 R od Jožeta Jana iz NOVUme iz Ljubljane, št. 2095 R od žebliarja Donata Berčiča in št. 2096 R od socialno zdravstvene službe Železarne (dr. Aleksander Rjazancev, dipl. psih. Miloš Svetina in višji sanitarni tehnik Franc Leskošek). Komisija je vse tri teoretične rešitve ocenila in ugotovila, da predlog št. 2090 R in št. 2096 R ne ustrezata razpisu, zato je bila priznana samo ena druga razpisana nagrada v višini 400,00 dinarjev avtorju teoretične rešitve št. 2095 R Donatu Berčiču, urejevalcu žebliarskih strojev. Po dokončni izvedbi njegove izboljšave bo komisija predlog ponovno ocenila in avtorja nagradila na osnovi prikazanih prihrankov in koristi po pravilniku o izumih in teoretičnih izboljšavah in koristnih predlogih.

	poškodb	izgub. dni
hladna valjarna	40	443
žičarna	22	459
elektrodni obrat	14	217
žebliarna	7	152
profilarna	7	208
jeklovlek	12	160

Pregled kaže, da se je občutno povečal odstotek v žebliarni, v ostalih obratih pa se je število zmanjšalo. Največ izgubljenih dni gre na račun poškodb pri notranjem transportu in na račun nepravilnega dela na strojih.

V TOZD Hladna predelava je tudi nekaj takih primerov, da se določeni delavci poškodujejo večkrat na isti način. Pri teh primerih bo potrebno ugotoviti vzroke poškodb. Ugotovljeno je tudi, da je največ poškodb med delavci stariši do 25 let. Vzrok temu je verjetno največkrat tvegane, nedisciplinirane in precenjevanje lastnih zmoglosti. Glede na delovno dobo je največ poškodb pri delavcih z delovno dobo od enega do pet let. To kaže, da bo treba v bodoče posvetiti usposabljanju novih delavcev več časa.

Glede na vrsto poškodb zasledimo v obratih največ udarnin in vrezov. Za predelovalno industrijo so značilne poškodbe rok, prstov in nog. Veliko število poškodb je na obraznem in možganskem delu glave. Večje število teh poškodb pa zasledimo tudi pri nas. Za preprečitev nekaterih vrst poškodb imamo ustrezna osebna zaščitna sredstva, katera pa se na žalost premalo uporabljajo.

Na osnovi poročila je odbor sklenil, da je treba vse neposredne vodje opozoriti na večjo delovno disciplino kar bo vplivalo na varno delo ter na

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

V petek in soboto seminar za mlade samoupravljalce

Konferenca mladih delavcev pri občinski organizaciji ZM Jesenice, pripravljena v sodelovanju z delavci univerze Jesenice v petek, 23. in soboto 24. februarja, seminar za mlade samoupravljalce. Seminar sodi v program izobraževanja mladih delavcev, ki ga je izdelala konferenca mladih delavcev takoj po ustanovitvi. Neizodostno število perspektivnih kadrov, je pogosto vzrok, da se aktivni mladi delavci srečujejo predvsem z organizacijskimi težavami, ker nimajo mladih, ki bi znali uspešno voditi delo. S seminarjem za mlade samoupravljalce želi konferenca mladih delavcev predvsem dopolniti znanje sedanjim aktivnim članom, hkrati pa v delo vključiti tiste, ki doslej niso imeli možnosti za delo v aktivih, oziroma niso imeli potrebnega znanja.

Seminarja se bodo udeležili vsi člani vodstev aktivov mladih delavcev, mladi predstavniki v samoupravnih organih in evidentirani mladi za bodoče delegate.

Dvodnevni seminar bo obsegal tri širša tematska področja in sicer:

1. Samoupravni sistem po ustavnih dopolnilih in v luči nove ustave; — Pomen doseženih rezultatov na področju družbenega in gospodarskega razvoja, ki so sodili k nadaljnjemu razvoju samoupravnega sistema; — TOZD kot temeljna oblika združenega dela, samoupravljanja in družbeno političnega sistema; — Druge oblike združevanja sredstev in dela ter samoupravljanja; — Samoupravni sistem v širših družbenopolitičnih skupnostih; — Vloga in pomen samoupravnih interesnih skupnosti ter delegacij in delegatskega sistema.
2. Oblike dela v organih samoupravljanja; — Delavski svet, konference, delegacije, skupščine; — Kolektivni izvršilni organi samoupravljanja: odbori komisije; — Vloga in pomen delavske kontrole
3. Nova vloga družbenopolitičnih organizacij; — Sindikati kot najširša enotna organizacija delavskega razreda; — Položaj delavske mladine v mladinski in sindikalni organizaciji, aktivni mladi delavci, konference mladih delavcev; — Vloga drugih subjektivnih sil v delovnih organizacijah in širših samoupravnih političnih skupnostih.

Iz razporeda tem je razvidno, da bo seminar izredno pester in hkrati tudi zahteven. Prav zaradi zahtevnosti tem bodo morali slušatelji z vso resnostjo spremljati predavanja.

(P. S. Na zadnji seji predsedstva TK ZMS Železarne, so sklenili, da se mladi železarji ta petek in soboto

seminarja ne bodo udeležili in sicer zaradi neugodnih prostih terminov. Seminar za mlade delavce v Železarne bodo zato ponovili predvidoma v začetku marca in se ga bo udeležilo štirideset članov.) J. R.

Kratke vesti

Preteklo soboto je bil na Jesenicah seminar za mentorje mladinskih aktivov na osnovnih in srednjih šolah, ki ga je pripravila občinska konferenca mladih v izobraževanju. Na seminarju, ki se ga je udeležilo sedemnajst mentorjev iz vseh šol v občini, so največ časa posvetili sedanjim in bodočim nalogam Zveze mladine, predvsem v okviru nove organiziranosti, ki v naši občini prehaja že v zaključno fazo. Mentorji so poleg tega govorili tudi o konkretnem delu s člani mladinskih aktivov na šolah ter o razpisu tekmovalnosti. Izbiramo najboljše razred v občini.

Na zadnji seji komisije za delo mladinskih aktivov v krajevnih skupnostih pri OZ ZMS so zamenjali neaktivne člane in razširili komisijo. Zaradi bolj kontinuiranega dela so se odločili, da bo iz vsakega mladinskega aktivna na terenu po en predstavnik v komisiji. Novo sestavljena komisija šteje sedaj sedem članov in sicer Vlado Ščetarič, Justina Čelik, Stanko Brus, Igor Lovrenčič, Boris Gluhar, Matjaž Stare in Mihael Šest. Člani komisije so si kot glavno nalogo zadali ustanovitev konference mladih iz krajevnih skupnosti.

V delovnem kolektivu Vatrostali na so pred nedavnim ustanovili aktiv mladih delavcev. Na ustanovnem sestanku so mladi iz tega kolektiva pripravili program za bodoče delo in izvolili vodstvo aktiv. Za predsednika aktivna so izvolili Marto Langus.

•Nova avtomatska naprava za pakiranje elektrod.

Člani kulturne skupnosti Jutro iz samskih domov so na sobotnem sestanku največ govorili o problemu primernih prostorov za vaje ter kostumov za nastope. Ob navzočnosti predstavnika gledališča Tone Čufar so se domenili za tesnejše sodelovanje, kar bo mladim kulturnikom iz samskih domov v veliko pomoč. Na koncu so govorili še o programu skupine Jutro za letošnje leto.

Mladinski aktiv Blejska Dobrava pripravlja v petek, 23. februarja, zabavni večer v spodnjih prostorih osnovne šole. Člani dramske skupine bodo nastopili s kratkimi šaljivimi prizori, sledila pa bo zabava s plesom. Mladi iz Blejske Dobrave vabijo predstavnike vseh mladinskih aktivov v občini, da se petkovskega večera v čimvečjem številu udeležijo. J. R.

Seja predsedstva klubov OZN

Dne 11. februarja je bila peta seja občinske konference klubov OZN Jesenice v sejni sobi družbenopolitičnih organizacij. Govorili smo predvsem o delu klubov za leto 1974 in sklenili, da bomo letos delali bolj aktivno kot lani. Izvolili smo sekretariat in delegate, ki so zastopali OK na letni konferenci klubov OZN v Ljubljani. Dogovorili smo se tudi o akcijah v mesecu marcu, ki zajemajo predavanje o Londonu in nastop afriške folklorne skupine.

Govorili smo tudi o kviz tekmovalju, ki ga bomo izvedli v sredini aprila na temo za srednje šole: Koroška in Koroški Slovenci, pogovorov. Tita po Alžirski konferenci s šefi neuvrščenih držav in Bližnji vzhod ter za osnovne šole: Čile, Alžirska konferenca, organizacija ZN in klubi OZN.

Danica Škreblin
OŠ Prežihor Voranc

obrambna vzgoja — obrambna vzgoja —

Vrste bojnih strupov

O KEMIČNEM IZVIDNIŠTVU

Metode in način kemičnega ogleda:

Kemično izvidništvo predstavlja element zaščite pred bojnimi strupi. Izvaja se z namenom, da se pride do podatkov o kemični situaciji na ustreznem območju in temu primerno ukrepa.

R B K enota v delovni organizaciji ima v svojem sestavu oddelek za RBK izvidništvo, ki bi izvrševal naslednje naloge:

- do začetka kemičnega napada izvaja opazovanje na območju podjetja,
- v času napada spremlja napad in ugotavlja s kakšnimi sredstvi je bil izveden, območje, ki je zajeto z njim in čas,
- po izvršenem napadu opravi ogled kontaminiranega območja.

V okviru delovne organizacije se ogled opravi najpogosteje peš.

Kemična izvidnica opravlja naslednje naloge:

- ugotovi vrsto uporabljenega bojnega strupa,
- ugotovi približno koncentracijo v ozračju in gostoto kontaminacije na zemljišču in objektih,
- ugotovi smeri širjenja par bojnih strupov,
- ugotovi meje kontaminacije,
- oceni površino kontaminiranega območja,
- ugotovi kje so kontaminirani ljudje in živali in kakšna pomoč jim je potrebna,
- po potrebi vzame vzorce kontaminiranega materiala,
- označi meje primarne kontaminacije in smeri obhoda.

Na podlagi ugotovitev se organizirajo ustrezni reševalni ukrepi, vključno dekontaminacija.

Metoda in način ogleda kontaminiranega območja sta odvisna predvsem od tega, kako veliko je to območje. Ena izvidniška patrulja se načelno uporabi za ogled manjšega območja, za ogled večjega pa se določi istočasno več izvidniških patrulj.

Zaščitna in druga oprema, ki jo morajo imeti izvidniki: zaščitna maska, zaščitni škornji, rokavice, gumijasti kombinezon, kemični detektor, oznake za označevanje kontaminiranega območja in obhodov ter pribor za izdelavo skice.

Postopek pri ogledu:

Izvidništvo se lahko izvaja peš, ali pa z vozilom. V obsegu delovne organizacije se načelno opravi peš, predvsem zaradi tega, ker so razdalje majhne in ker se morajo meje kontaminacije precizno določiti.

Ko se ugotovi prisotnost bojnega strupa v ozračju ali na površini zemljišča, izvidniki uporabijo zaščitne maske in nadaljujejo izvidništvo do prednje meje kapljičaste kontaminacije, ki jo označijo z zastavicami. Potem se izvidniki načelno delijo v dva dela, da bi ugotovili levo in desno ter zadnjo mejo kontaminiranega območja. Ugotovljene meje sproti označujejo. Po označitvi meje kapljičaste kontaminacije začne izvidnica označevati meje širjenja par bojnih strupov na območju delovne organizacije, po potrebi pa tudi izven nje. Vse prehode prek zone par izvidnica posebno označi pri vhodu in izhodu iz zone.

Vodja izvidnice na podlagi ugotovitev izdela skico kontaminiranega območja, pri čemer vse, kar ne more narisati, opiše z besedami.

V primeru da opravljata ogled istočasno dve izvidnici, je postopek isti, le da se vsaki izvidnici določi za ogled samo del kontaminiranega območja.

Na podlagi ugotovitev obeh izvidnic dobimo celotno sliko območja.

Izvidnica o svojih ugotovitvah poroča štabu civilne zaščite preko radijskega sprejemnika in oddajnika ali ustmeno. Če pri ogledu najde ljudi, ki so kontaminirani in jim je potrebna pomoč, mora štab o tem takoj obvestiti.

Namen označevanja kontaminiranega območja je, da se prepreči nekontroliran dostop v to območje, oziroma brez zaščitnih sredstev. Znaki za označevanje so enaki kakor v JLA. Označevanje mora biti popolno in nedvomno. Po potrebi se morajo razen meja kontaminiranega območja označiti tudi kontaminirani objekti in sredstva ter predeli, kjer je gostota kontaminacije največja.

Če se predvideva dekontaminacija prehodov, potem se dekontaminacija vrši v smerih, kjer je gostota kontaminacije najmanjša. Smeri odhoda kontaminiranega območja moramo iskati proti vetru, se pravi ne čez zono širjenja par bojnega strupa.

Za označevanje kontaminiranega območja se uporabljajo tabele, lahko pa tudi drugi primerni pripomočki izdelani iz materiala, ki ga imamo pri roki ali pa se (kar je posebno primerno v okviru delovne organizacije) opozorila vidno napišejo na stavbe ali druge predmete. Najvažnejše je, da se s kakršnikoli vidnimi znaki zagotovi, da ne bi prišlo do naknadne kontaminacije ljudi ali živali.

mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja

Minulo delo

8

(Bistvene spremembe v družbenoekonomskih odnosih glede na ustavo iz leta 1963 — Referat Sergeja Kraigherja na posvetovanju pravnikov na Bledu)

Problemi in nesoglasja se sedaj odpirajo v praktični izpeljavi teh načel. Pri izdelavi sistema, h kateremu pristopamo, sta pomembni predvsem dve kategoriji pri oblikovanju in delitvi dohodka. Prva je bruto dohodek na delavca, ki izraža dohodek TOZD oziroma delavca, ki ga je ustvaril v TOZD s svojim tekočim in minulim delom, ne glede na to, kje se je neposredno realiziral in predstavlja nov položaj delavca v odnosu na celoten družbeni dohodek. Druga kategorija je bruto osebni dohodek, ki je od prve kategorije funkcionalno odvisen in pomeni tudi družbenoekonomski odnos in nov položaj delavca v odnosu na celoten dohodek. Obenem pa je finančna osnova za zadovoljevanje njegovih osebnih ter skupnih in splošnih potreb ter tako izraža tudi vrednost posameznih elementov ekonomske strukture dohodka.

Bruto dohodek na delavca daje delavcu možnost ekonomske kontrole nad rezultati svoje in skupne proizvodnje in poslovanja ter ga ekonomsko motivira za racionalno gospodarjenje s skrbnostjo dobrega gospodarjenja tako s sredstvi, s katerimi neposredno upravlja, kot v celokupnosti procesa družbene reprodukcije. Informira ga in usposablja, da se zavestno ter kvalificirano vključi v odločanje o osnovni delitvi dohodka na akumulacijo in bruto osebni dohodek ter o strukturnih problemih tako akumulacije kot osebne in skupne oziroma splošne potrebe, in sicer tako v TOZD kot v delovni organizaciji in združenih ali sestavljenih delovnih organizacijah, pa tudi v samoupravnih skupnostih ter v občini, republiki in federaciji.

Pri iskanju kriterijev za zagotovitev udeležbe osebnega dohodka delavca v skupnem družbenem dohodku na podlagi minulega dela se najpogosteje srečuje z delovnim stažem in različnimi oblikami nagrajevanja stalnosti zaposlitve v delovnem kolektivu. Doseženo je že splošno soglasje, da ti kriteriji ne

ustrezajo, ker ne izhajajo iz prispevka delavca k povečanju dohodka oziroma družbene produktivnosti dela. Obstaja pa tudi mnenje, da prispevka na podlagi minulega dela ni mogoče ločiti od prispevka k živim delom in da je akumulacija nakopičeno minulo delo mnogih generacij, tako da ni mogoče individualizirati prispevka k njenemu ustvarjanju.

Vsi se strinjamo, da danes, kljub vsemu napredku kompjutorske tehnike itd., ni mogoče izračunati individualnega kvantuma dela delavcev. Prav tako ni mogoče zagotoviti neke absolutne pravičnosti. Izkušnje kažejo, da je mogoče z družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi za posamezne vrste dela in po posameznih širših ali ožjih področjih izdelati merila in kriterije za oblikovanje osebnih dohodkov na podlagi tekočega dela. Tu so že doseženi določeni uspehi, v veliki meri z uporabo v kapitalizmu preizkušenega arzenala skrajševanja potrebnega dela z večjo intenzifikacijo dela. Zavedati pa se moramo, da morajo vsi instrumenti, ki na katerikoli način postavljajo delavca v položaj meznega delavca, dati v končnih posledicah negativen rezultat. Zato moramo ves instrumentarij, ki ga kapitalisti uporabljajo za mezdne delavce, kritično presoditi in njegove uporabe ustrezno prilagoditi samoupravnemu položaju delavcev. Vendar moramo te povezati z oblikovanjem osebnih dohodkov na podlagi rezultatov poslovanja, predvsem pa investiranja tako v lastno delovno organizacijo kot kjerkoli v družbi v obliki skupnih investicij ali kreditiranja oziroma bančnega poslovanja. Ravno tako pa mora biti povezano s celotno problematiko zadovoljevanja skupnih in splošnih potreb in vloge delavca v TOZD na tem področju. Ko delavec v TOZD odloča o svojem osebnem dohodku, mora odločiti o njem tako iz celote svojega položaja in interesa v odnosu na razširjeno reprodukcijo, neposredno osebno potrošnjo ter skupno in splošno potrošnjo, kakor tudi iz celote interesov družbene reprodukcije in družbenega razvoja. Če v knjigovodskem spremljanju teh odnosov ne zapademo v lastninskopravno prakso, ampak tako v knjigovodstvu kot v odnosih med delavci v TOZD in med TOZD znotraj delovne organizacije spremljamo predvsem izpolnjevanje obveznosti in realizacije pravic na podlagi dela delavcev TOZD in TOZD v celoti, potem bomo za vsako vrsto proizvodnje in za vsako gibanje vrednosti v različnih medsebojnih poslovnih odnosih našli tudi ustrezne kriterije in merila za ugotavljanje deleža

vsake TOZD in vsakega delavca v TOZD pri povečanju dohodka v delovni organizaciji in skupnega družbenega dohodka ter družbene produktivnosti dela. To je naloga, ki jo morajo opraviti strokovni delavci za TOZD in delovne organizacije v skladu z vsemi specifičnostmi njihovega poslovanja in poslovnih odnosov.

Lahko rečemo še več. Kapitalist je do skrajnosti izpolnil sistem izžemanja delovne sile in knjigovodsko spremljanje rezultatov dela vsakega delavca, njegove delovne enote ter celotnega poslovanja vsakega podjetja, skupaj z materialnim poslovanjem in finančnimi operacijami. Povečanje mase stopnje eksploatacije in mase profita je bil njegov cilj, sredstvo in pogoj njegove uspešnosti.

V našem sistemu se moramo vendarle zavedati, da so s samim našim sistemom objektivno dane meje stopnje presežnega dela, ki si jo bodo in si jo praktično še sedaj delavci sami postavljajo, in to v njenem realnem izrazu. Zato bo stopnja produktivnosti in intenzivnosti tekočega dela pri nas (in ne samo pri nas) v vedno večji meri predvsem izraz samoupravljalске osveščenosti delavcev — glede na družbeno funkcijo in naloge njihove TOZD in delovne organizacije ter zahteve celotne družbe. Poleg tega je tudi sicer optimalna produktivnost in intenzivnost dela v posameznih vrstah proizvodnje doma in v celem svetu v veliki meri objektivno določena že s samo tehniko in njenim razvojem. Rezerve, s katerimi razpolaga naš sistem, se kažejo vedno bolj v ekonomskem obvladovanju družbenih sredstev v sferi cirkulacije ter v racionalnejšem in intenzivnejšem razpolaganju z njimi, v njihovem hitrejšem obračanju ter v njihovi usklajeni uporabi v razširjeni reprodukciji, v osebni, skupni in splošni potrošnji, ki ne pozna stagnacije in težkih odprtih konfliktov z razdažanji družbenih sredstev, ki jih cela leta ni mogoče nadomestiti. Seveda smo šele na začetku, šele trudimo se, da bi ustvarili potrebne pogoje za njihovo celovitejšo uveljavljanje. Toda, to nas samo toliko bolj obvezuje, da v tem pogledu bolj pogumno in sistematično ter na vsej črti zastavimo svoje napore.

Izvrševanje proizvodnih obveznosti posameznih TOZD v letu 1973

(Nadaljevanje s 1. strani)

PROIZVODNA PROBLEMATIKA

Vzdrževalni zastoji

Če ocenjujemo stanje sredstev za proizvodnjo po doseženih vzdrževal-

nih zastojih, ugotovimo, da so naprave povprečno v boljšem stanju kot lani. Taka ocena je razvidna tudi iz naslednjega tabelaričnega prikaza zastojev, izraženih v % na koledarski čas

Obrat	Štev. str.	Normativ zastojev, %	Dosež. % zast. 73	Dosež. % zast. 72	Indeksi 2:1	2:3
		1	2	3		
aglomeracija	1	10,00	8,16	11,18	81,60	72,98
plavž I	1	0,50	0,45	0,38	90,00	118,42
plavž II	1	0,50	0,70	0,20	140,00	78,57
SM peči	6	1,00	0,65	0,34	65,00	191,17
EP ASEA	1	3,00	1,76	1,44	58,66	122,22
EP ELECTROMELT	1	3,00	2,18	2,50	72,66	87,20
šamotarna	17	1,50	1,96	1,35	130,66	145,18
TOZD TALILNICE	28	1,70	1,34	1,59	78,82	84,27
Bluming	1	8,00	7,51	9,14	93,87	82,16
Štekel	1	1,00	1,80	1,14	180,00	157,89
Valj. žice	1	10,00	11,03	16,01	110,30	68,89
Valj. deb. ploč.	1	3,00	3,95	2,64	131,66	149,62
TOZD VALJARNE	4	5,60	5,83	7,23	104,10	80,63
Hlad. valj.	8	2,50	3,26	4,99	130,40	65,33
Žičarna	57	5,00	3,29	6,08	65,80	54,11
Elektroodni	3	1,00	0,75	1,86	75,00	40,32
Žebljarna	60	2,00	2,29	4,77	114,50	48,00
Jeklovlek	22	3,00	4,57	4,07	152,33	112,28
Profilarna	4	2,50	2,58	2,71	103,20	95,20
TOZD HL. PRED.	154	3,30	2,78	5,05	84,24	55,05
OZD ŽELEZARNA	186	3,10	2,63	4,44	84,83	59,23

Nekatere uspešne tehnične rešitve in generalne obnove na sredstvih za proizvodnjo

— tesnitev tuljave induktivnega mešalca ASEA peči,
— vgraditev dveh novih motorjev in nove regulacije na šestem ogrodju obeh linij proge 250,
— brušenje generatorja glavne grupe valjarne štekel,
— odpravljeno tresenje motorja 400 kW za črpalko hladilne vode v aglomeraciji,
— ob remontu škarij Bronx so se le-te usposobile za normalno obratovanje,
— generalno obnovljenih 23 žerjavov,
— na 12 klimatskih napravah so bili izvedeni generalni remonts in rekonstrukcije, kar je poleg preventive pripomoglo, da je bilo leta 1973 le 2.824 ur zastojev nasproti 6.504 uram leta 1972.

Problematika rezervnih delov

V letošnjem letu se je bistveno zboljšalo plačevanje naročil za

rezervne dele iz uvoza. Kljub temu pa smo imeli zaradi pomanjkanja rezervnih bandaj iz uvoza na vlečne konuse več daljših zastojev na HIC in HFH žičarskih strojih. Ravno tako so tudi Decco stroji pogosto v zastoji zaradi pomanjkanja variatorjev. Zaradi pomanjkanja rezervnih delov in dokumentacije za rezervne dele smo imeli daljše zastoje na GP-2 brusilnem stroju in Callow luščilnem stroju v jeklovleku.

Glavna proizvajalca rezervnih delov v strojnih delavnicah sta strugarna in konstrukcijska delavnica. V letu 1973 je bilo v konstrukcijski delavnici izdelanih 767.654 kg novih rezervnih delov in 311.915 kg popravljenih rezervnih delov, kar je povprečno 89.964 kg mesečno.

V strugarni je bilo v istem obdobju izdelanih in popravljenih približno 1.700 ton rezervnih delov ali 1.700 : 12 = 142 ton na mesec.

Podatki za konstrukcijsko delavnico so točni, za strugarno pa ocenjeni.

Oskrba valjarn z valji

Obrat	zaloga 1. 1. 73	dobava 1973	poraba 1973	zaloga 31. 12. 1973
Blooming	533,6	310,2	182,7	661,2
Štekel	389,6	411,5	365,5	465,2
Valjarna žice	169,0	120,8	171,1	118,7
Profilne valj.	83,4	46,1	73,8	55,7
Valjarna 2400	475,5	23,0	114,5	384,0
Strug. valjev	243,3	142,3	207,5	178,1
Skupaj	1.923,8	887,0	829,6	1.962,8

Predvsem so kritični zlomi na progi profila 320 mm:
leta 1971 27 kos.
leta 1972 27 kos.
leta 1973 25 kos.

Čeprav smo preizkusili več različnih kvalitet od trde litine, modularne litine in poljeklenih valjev, je število zlomov še vedno enako. V prejšnjih letih so bila kritična ogrožja 1, 3, 5 ter smo na prvem

ogrodju z uvedbo poljeklenih valjev zlome odpravili, pa so nastale kritične točke na drugih ogrožjih.

Navedene ugotovitve kažejo, da število zlomov le ni predvsem kvaliteta valjev, temveč predvsem kalibracija in režim valjanja (voda, hladni valjanec, mehanske okvare).

ENERGETSKI OBRATI Elektro-toplotna energija Elektro energija

Proizvodnja	Plan MWh	Doseženo MWh	%	73/72
vodne elektrarne	29.000.000	25.071.420	86,5	86,0
parna elektrarna	16.000.000	17.981.400	112,0	119,5
lastne elektrarne	45.000.000	43.052.820	95,8	97,0
nabavljena energija	260.000.000	236.962.463	91,1	99,5
Skupaj	305.000.000	280.015.283	91,9	99,3

Redukcije

I. polletje	3.403.000 MWh
II. polletje	12.300.000 MWh
Skupno:	15.703.000 MWh

Problema tika

— Večja okvara na generatorju 3.15 MVA v HE Zasip. Zaradi preboja in nato kratkega stika je zgorelo stikalo in rotorsko navitje.
— Okvara zaradi preboja in kratkega stika na transformatorju 4 MVA 35/5 kV v TP kisikarna.

Toplotna energija

parni kotli t	410.000	434.009	105,9	101,0
vetrila N kub. m	340.000.000	334.404.200	98,3	95,0
vročevodno ogrevanje Gcal	21.000	21.419	102,0	114,5

Plinska in vodna energija

Proizvodnja	plan	doseženo	%
kisik	36.000	35.552	98,8
acetilen	35.000	29.668	84,5
kompr. zrak	170.000.000	164.025.180	96,5
dušik	1.300	986	75,8
vodik	12.000	14.752	122,9
argon	250	232.189	92,9
mazut	104.800	97.085	92,6
butan	5.450	5.092	93,4
kurilno olje	930	668	71,8
zaščitni plin	1.200	895,5	74,6
voda	106.100.000	110.255.140	103,9

Prodaja

	plan 73	dosež. 72	dosež. 73	% 73	% 72/73
kisik	850	932,5	979,5	115,2	105
argon	250	116,2	232,2	92,9	200
dušik	100	85,3	101,5	101,5	119
butan	310	240,3	360,6	116,3	150

TRANSPORT

Odprema izdelkov in drugih materialov:				
a) po železnici	1973	13.525 voz	305.832 ton	
	1972	12.149 voz	254.769 ton	
b) po cesti:	1973		125.593 ton	
	1972		115.975 ton	
Stojnine (domači in tuji vozovi pri razkladanju in nakladanju)	1973		81.154 ur	989.160,30 din
	1972		73.276 ur	639.417,40 din

Stojninski razdelilnik:

Obrat	1972		1973	
	voz	din	voz	din
plavž	520	65.307,00	887	145.411,70
martinarna	4.509	310.459,80	4.298	458.588,86
elektrojeklarna	161	25.551,70	152	40.386,60
Bluming-štekel	227	12.908,20	250	30.246,66
valjarna 2400	330	34.907,20	767	94.974,30
hladna valj.-žič.	253	27.813,60	504	74.298,50
vzdrževanje	24	5.572,00	4	1.179,50
energija	29	3.639,00		
transport	1.268	130.201,70	616	114.325,24
ostali obrati	172	24.215,70	140	25.684,84
Skupaj	7.594	639.417,40	7.674	989.160,30

V teku leta 1973 je železnica dvakrat zvišala ceno za prekomerno zadrževanje voz v Železarni. Stojnina pa je nastala še zaradi sunkovitega dovoza surovin, zaradi zmrznjenih materialov, zaradi ino-

Avtomobilski prevozi

	1972		1973	
	ton	din	ton	din
a) lastni	390.993	3.292.827,00	361.508	2.523.431,00
b) najeti kamioni	272.230	2.871.998,00	284.337	3.025.858,00
Skupaj	663.223	6.164.825,00	645.845	5.549.289,00

Hladna valjarna

	planirano 1973	doseženo 1973	% na plan 1972	% na leto 1972
Skupna proizvodnja	30.000	30.689,4	102,30	104,10
Blagovna proizvodnja	30.000	30.322,0	101,07	104,21

Profilarna

	planirano 1973	doseženo 1973	% na plan 1972	% na leto 1972
Skupna proizvodnja	16.640	17.402,4	104,58	144,27
Blagovna proizvodnja	16.640	17.402,4	104,58	144,27

Jeklovlek

	planirano 1973	doseženo 1973	% na plan 1972	% na leto 1972
Skupna proizvodnja	19.000	20.082,2	105,70	106,16
Blagovna proizvodnja	10.000	20.082,2	105,70	106,16

Žičarna

	planirano 1973	doseženo 1973	% na plan 1972	% na leto 1972
Skupna proizvodnja	66.500	64.730,9	97,34	106,68
Blagovna proizvodnja	42.400	41.401,7	97,65	104,72

Elektroodni obrat

	planirano 1973	doseženo 1973	% na plan 1972	% na leto 1972
Skupna proizvodnja	15.300	15.159,8	99,08	109,2
Blagovna proizvodnja	15.300	15.122,0	98,84	108,93

Žebljarna

	planirano 1973	doseženo 1973	% na plan 1972	% na leto 1972
Skupna proizvodnja	13.700	13.101,5	95,63	111,37
Blagovna proizvodnja	13.700	13.101,5	95,63	111,37

Problematika

— vsi planirani remonts parnih kotlov, Tbg in Tbv so bili opravljeni,
— za normalno obratovanje je nujno nabaviti potrebne rezervne dele.

Pretovor materialov

Strojno in ročno razloženo, naloženo in preloženo: v letu 1973 450.243 ton, 1972. leta pa 373.744 ton.

Medobratni transport in pretovor surovin, polizdelkov, finalnih izdelkov, odpadnih materialov in rezervnih delov je potekal usklajeno z zahtevami proizvodnje in brez večjih zastojev.

Glavni in nerešeni problem je pomanjkanje delavcev, posebno fizičnih in tistih z individualno zasedbo.

Za izboljšanje medobratne dejavnosti so bila vložena znatna finančna sredstva, da bi se transport odvijal hitreje, ceneje in varneje.

Odnos proizvodnih obratov do transporta je zadovoljiv.

TEHNIČNI INŠPEKTORAT

— vzdrževanje industrijskih peči s strani Vatrostalne se je posebno v zadnjem kvartalu zboljšalo. Inspektorat je pravočasno signaliziral ugotovljene pomanjkljivosti pri delu Vatrostalne, predvsem glede kvalitete vgrajenih materialov in kvalitete dela oz. delovne sile.

— Od skupno 280 žerjavov v Železarni jih 50 že ima opravljeno registracijo in atest. Od tega je bilo izdelanih 10 atestov v letošnjem letu. V pripravi je registracija za nadaljnjih 40 žerjavov.

VARSTVO PRI DELU

Odstotek poškodb pri delu na stalez zaposlenih je v letu 1973 za 0,2 % nižji od % leta 1972. V pogledu izgubljenih delovnih dni zaradi poškodb pri delu pa v primerjavi z letom 1972 beležimo nerealen porast in to za 438 dni. Temu porastu so največji vzrok hujše poškodbe. V avgustu je bil smrtno poškodovan klepar JAN MARTIN, ko ga je pred vhodom v martinarno povozil viličar.

TOZD HLADNA PREDELAVA

Hladna valjarna

Največji problemi v proizvodnji hladne valjarne so bili občasno pomanjkanje vložka in redukcije električne energije v septembru in decembru. Z dodatnim obratovanjem ob prostih dnevih so dosegli navedeno proizvodnjo in tako premostili krize v preskrbi z vložkom in električno energijo.

Kot poseben uspeh v tem obratu pa moramo omeniti proizvodnjo dinamno hladno valjanih trakov, ki je dosegla 5544,1 ton ali 110,30 odstotkov na lanskeletno proizvodnjo.

Profilarna

Pomanjkanje vložka in delovne sile sta dva najvažnejša problema v obratu. Kljub pomanjkanju toplu valjanih trakov pa je proizvodnja 44,3 odstotka višja kot v letu 1972. Za doseganje še večje proizvodnje pa je potrebno povečanje specifičnih količin. Minimalne količine zahtevajo stalne menjave orodij in zastoji zaradi menjav predstavljajo 52,55 odstotka vseh zastojev ali 20,6 odstotka obratovalnega časa.

Jeklovlek

V obratu jeklovlek smo v preteklem letu imeli pri proizvodnji tri osnovne probleme: pomanjkanje naročil v prvem polletju, občasno pomanjkanje ustreznega vložka in črno površino.

Sprejem naročila za izvoz v ZSSR je problem pomanjkanja naročil odstranil, istočasno pa smo pri tem dosegli večje storilnosti, ki jih dajejo velike serije.

Problem črne površine ob koncu leta še ni rešen in povzroča stodoletno več izmečka kot je za tovrstno proizvodnjo normalno.

Žičarna

Na doseganje proizvodnje bistveno vpliva zasedenost proizvodnih strojev. Do septembra niso vsi stroji obratovali zaradi pomanjkanja delavcev, v obeh mesecih z najvišjo odsotnostjo zaradi dopustov pa je ta problem še izrazitejši. Zato v tem obratu kljub normalnemu rezultatu ob polletju letnega plana nismo izvršili.

Bistveni napredek pa smo v tem obratu dosegli v proizvodnji VAC žice. Dosegli smo letno proizvodnjo 1843,7 ton ali 124,94 odstotkov v odnosu na leto 1972. To povečanje smo dosegli z uvedbo izmene na previjanju te žice.

Elektroodni obrat

Prodaja taljenih praškov je v tem letu zatajila zaradi konkurence tujih praškov, zato ni v celoti realizirana planirana količina.

Bistveni napredek smo v tem obratu dosegli v proizvodnji visokolegiranih in Ni elektrod. Dosegli smo proizvodnjo 150,92 ton ali 122,10 odstotkov nasproti letu 1972.

Žebljarna

Pomanjkanje delovne sile v žebljarni je osnovni razlog, da plana nismo dosegli. V drugem polletju stalno manjkajo trije žebljari. Dosegli pa smo v tem obratu največjo rast proizvodnje v odnosu na leto 1972. Polno število žeblarjev v I. polletju in programiranje proizvodnje je doprineslo k povečanju količine.

Novice iz sindikalnih organizacij

JAVORNIKI

Predsednik sindikalnega odbora tov. Jakopič je za 6. februar sklical deveto redno sejo. Strinjali so se s predlogom, da delovno konferenco organizirajo prek SDS, ki naj bi se združile tako kot že večkrat doslej. Za delovno konferenco osnovne organizacije sindikata bosta pripravila poročilo vodja in predsednik sindikalnega odbora. Predlagano je bilo, naj bi delegacijo v konferenci sindikata TOZD Valjarn sestavljalo sedem članov. Predlog bodo posredovali delovni konferenci v obratu. V drugem delu seje so razpravljali o beneficiranem delovnem stažu za delovna mesta: upravitelja zakladnega stroja, I. rezalec in ravalec na Daniel stroju. Poverjeniki bodo predlog posredovali SDS v razpravo in potrditev. Nadalje so naročili tov. Zupanu, naj se pozanima pri pristojnih organih glede vprašanja, kolikšna delovna doba je v ostalih republikah potrebna za pokojnino? Vodja obrata je prisotne seznanil z obnovno garderob in poudaril, da je treba skrbeti za varovanje skupne imovine. Opozoril je, da bodo vsak prekršek oziroma povzročeno škodo kritično obravnavali. Ob koncu seje je tov. Zupan poročal o usklajevalnem procesu samoupravnega sporazuma o medsebojnih odnosih. Glede štirih ur namesto osmih za krvovalce je odbor predlagal, da bi morali to vprašanje enotno urediti v republiki. To nalogo naj bi opravila sindikalna organizacija. Tudi letos bodo varčevali z denarjem, ki ga bodo namenili za izvedbo izletov. Objavili bodo razpis z ustreznimi navodili članom sindikata glede varčevanja.

ADJUSTAŽA BLUMING

Deseta redna seja sindikalnega odbora je bila 5. februarja. Na seji so bili prisotni člani mladinskega aktiv. V uvodni besedi je predsednik sindikalnega odbora tov. Hostnik posredoval nekaj misli glede tesnejšega sodelovanja z mladimi delavci. Praksa je pokazala, da je le tesnejše sodelovanje koristno in da le po tej poti lahko rešujemo probleme. Inž. Kavčič je prav tako govoril o problematiki mladih, na kar so se strinjali s predlogom za zamenjavo dosedanjega predsednika aktiv mladih de-

lavcev. Sprejet je bil predlog, da bo letna konferenca 21. februarja v prostorih valjarne Bela. Sindikalna organizacija šteje 142 delavcev, tako da bodo imeli šest delegatov v konferenci sindikata TOZD Valjarn. Ob koncu seje je bilo predlagano, naj bosta na vsaki seji osnovne organizacije sindikata prisotna tudi dva člana aktiv mladih delavcev.

VALJARNA ŽICE

Seja sindikalnega odbora je bila v petek, 8. februarja. Predsednik sindikalnega odbora je prisotne sezna-

nil s predvideno reorganizacijo sindikata. Sprejeli so tudi predlog političnega aktiv, nato pa za novo konferenco sindikata TOZD Valjarn predlagali tri člane in še tri mlade delavce. Delovno konferenco sindikata bodo izvedli po izmenah, izvedbo te naloge pa so zaupali sodelavcem: Divjaku, Lukanu, Markoviču in Jurčiču. V nadaljevanju seje so se govorili o aktivu mladih delavcev ter o predlogih za podelitev odklopanj. Ob koncu seje so ugotovili, da so bili sklepi prejšnje seje razen enega izpolnjeni.

Kdo in kako lahko uveljavi pravico do prejemanja otroškega dodatka?

V zadnji številki Železarn smo vam obljubili, da vam bomo o tem kdo in kako lahko uveljavi pravico do prejemanja otroškega dodatka danes pojasnili. Žal, ta razpis ne bo še tako popoln, kot smo želeli, ker za letošnje se nimamo ustreznih zakonskih določil.

Skupnost otroškega varstva v SRS si že dalj časa prizadeva kako rešiti problem otroškega dodatka, kot del naloge pri kompleksnem reševanju varstva otrok. To vsekakor ni lahka naloga, niti je ne more zadovoljivo rešiti sama skupnost. Potrebne so ugotovitve in stališča, no do tu je skupnost ob pomoči drugih družbenih dejavnikov in organizacij prišla. Sedaj pa je potrebno še videti materialno moč slovenske družbe — pripravljenost vseh, ki so dolžni — voljni prispevati — dati svoj finančni — materialni delež k uresničitvi programa dejavnosti skupnosti otroškega varstva.

Vsi delavci v združenem delu, ki želimo imeti urejeno otroško varstvo bomo v prihodnjih dneh dali soglasje k temu programu, s tem da bomo dali svoj »da« na predlagano višino prispevka, tako kot bomo to storili za naš prispevek za zdravstveno zavarovanje, pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za telesno kulturo, prosvetno dejavnost in za druge samoupravne skupnosti.

Ker je postopek za tak družbeni dogovor zahteven, odvisen od predhodnih usklajevalnih postopkov med vsemi porabniki teh družbenih sredstev, je skupnost otroškega varstva, preko pooblaščenih strokovne službe, izdala navodila in razložila ustrezne obrazce za pripravljalni postopek.

V prvi fazi tega postopka morajo vsi upravičenci do prejemanja otroškega dodatka izpolniti in oddati obrazec Izjava o zvezi z ugotavljanjem upravičenosti do otroškega dodatka za leto 1974.

V tej izjavi Izjavi je treba vpisati vse otroke za katere sedaj prejimate otroški dodatek, njihove eventualne dohodke (družinsko pokojnino, preživnino, vajeniško nagrado, stипendijo). Vpisati je treba zakonca in njegove eventualne dohodke in o teh dohodkih predložiti potrdilo delovne organizacije. Dalje vpisati vse ostale člane skupnega gospodinjstva npr.: starše, če jih upravičenec vzdržuje in sicer njihovo ime, sorodstveni status in njihov eventualni dohodek. Tu je tudi potrebno vpisati imena otrok in višino preživnine, ki ste jo vplačali v leto 1973. V te izjave je nujno vpisati poleg dohodka iz delovnega razmerja tudi dohodke iz drugih virov in to:

- iz postranske poklicne dejavnosti (mala obrt)
- od avtorskih pravic
- dohodek od stavb (oddaja stanovanj, sob, garaž itd.)
- od obrtne in druge gospodarske dejavnosti
- od intelektualnih storitev
- od gozda (vrednost za posek določenega lesa)

O vseh teh dohodkih izdajajo potrdila pristojne davčne uprave na obrazcu DZS 58,34 a.

Podrobnejša navodila je že dal oddelček za socialno zavarovanje železarne Jesenice, ki je tudi oskrbel potrebne obrazce in v sodelovanju z oddelkom za obračun osebnega dohodka in oddelka za avtomatsko obdelavo podatkov pripravil poenoten postopek za vpisovanje osebnih dohodkov ustvarjenih z delom v železarni Jesenice.

Kateri dohodki bomo vpisovali?

Vse osebne dohodke izplačane za delo v rednem času in podaljšanem delovnem času izplačane v letu 1973. To pomeni, dohodek od decembra 1972 izplačane v januarju 1973 do novembrskih, izplačanih 15. decembra 1973.

V dohodek iz delovnega razmerja se ne všteva:

- povračilo stroškov na službenem potovanju,
- povračilo stroškov za prevoz na delo in z dela,
- povračilo stroškov za prehrano pri delu,
- terenski dodatek,
- nadomestilo za ločeno življenje.

Postopek za izpolnjevanje smo organizacijsko prilagodili razpoložljivim možnostim, da bomo lahko ob sodelovanju upravičencev časovno zelo zahtevno nalogo opravili do 28. februarja 1974, to je do določenega roka za oddajo Izjav in vseh potrdil. Najprej bodo upravičenci ob pomoči osebnih uslužbenk izpolnili 1. stran Izjave, nato pa bodo referenti za obračun osebnega dohodka vpisali podatke o izplačanih dohodkih, le-ti bodo tudi izdajali potrdila o osebnih dohodkih za zakonca. Funkcija organizacijske povezave in vsa druga navodila — tolmačenje daje oddelček za socialno zavarovanje železarne Jesenice.

Ves postopek v tej prvi fazi sloni na veljavnih (starih) predpisih, vendar je prilagojen pričakovanim novim predpisom.

V Železarni bomo pozorno spremljali vsa nova navodila in pripravili vse potrebno za takojšnje doplačilo (verjetno) povečanih otroških dodatkov, kot tudi za izdajo dodatnih potrdil, če bo le to predpisal novi zakon o cenzusu o višini osebnega dohodka na člana družine.

O vseh novostih vas bomo sproti obveščali.

Ob koncu morda ne bo odveč opozorilo, da v Izjavah podajamo podatke o izplačanih — prejetih dohodkih v letu 1973, in to velja za vse navedene dohodke. Preden podpisate izjavo preverite na točnost navedb.

Zdravko Pogačnik

Vsem samoupravnim delovnim skupinam v organizaciji skupne službe

V današnji številki Železarn objavljamo predlog začasnih pravil organizacije Skupnih služb železarne Jesenice, ki jih po sklepu delavskega sveta skupnih služb dajemo v javno razpravo.

Glede na to, da so pred nami volitve delegacij v skupščino občine Jesenice, da bomo delavci v skupnih službah tudi imeli v njej nekoliko mandatnih mest (predvidoma 4) ter da nimamo še sprejetih pravil, ki bi urejala način volitev delegacij, mandatno dobo, odpoklic, pristojnosti delegacije in delegatov ter njihove odgovornosti, je nujno potrebno sprejeti ta začasna pravila, ki to področje urejajo. Istočasno ta začasna pravila določajo funkcijo delegacije za interesne skupnosti.

Predlog teh začasnih pravil bo v razpravi od 23. 2. 1974 do 9. 3. 1974, ko bo razprava zaključena in jo morajo vse samoupravne delovne skupine v organizaciji skupnih služb opraviti v tem roku.

Samoupravne delovne skupine naj izvolijo svojega delegata, ki bo pooblaščen za usklajevalni postopek v zvezi s pripombami, pa tudi če samoupravna delovna skupina nima pripomb. Usklajevalni postopek naj bo končan do 13. 3. 1974.

Ta začasna pravila so sprejeta, ko jih sprejme večina delavcev v organizaciji skupnih služb, kar se bo ugotovilo na podlagi zapisnikov samoupravnih delovnih skupin, iz katerih mora biti razvidno, koliko delavcev samoupravna delovna skupina šteje in koliko delavcev je bilo za, proti oz. se je vzdržalo glasovanja.

Začasna pravila organizacije skupnih služb železarne Jesenice

Člen 1

Delegacija v organih družbeno politične skupnosti zastopa organizacijo skupne službe (v nadaljnjem besedilu OSS), pri uresničevanju njenih pravic, dolžnosti in odgovornosti ter organizirani udeležbi pri opravljanju funkcij organov družbeno političnih skupnosti.

Člen 2

Delegacijo OSS v organih družbeno politične skupnosti Jesenice neposredno izvolijo delavci OSS tako, da so zastopani vsi deli OSS.

Delegacija OSS šteje 11 članov.

Člen 3

Delegacijo OSS v organih družbeno politične skupnosti volijo delavci OSS na tajnih volitvah za mandatno dobo 4 let. Nihče ne more biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljen za člana delegacije v organih družbeno politične skupnosti. V delegacijo OSS ne more biti izvoljen glavni direktor železarne niti direktorji sektorjev.

Kandidiranje in volitve v delegacijo OSS za družbeno politično skupnost, se izvedejo skladno s statutom družbeno politične skupnosti Jesenice.

Delavci OSS lahko odpokličejo delegacijo kot celoto oziroma posameznega člana delegacije, na način, ki je določen v Zakonu o volitvah.

Člen 4

Delegacija se po izvolitvi konstituirata tako, da določi vodjo delegacije, ki sklicuje seje delegacije, podpisuje pooblastila delegatom, skrbi za povezavo z delavskim svetom OSS in tudi sicer organizira delovanje delegacije.

Člen 5

Delegacija OSS v organih družbeno politične skupnosti ima zlasti te pravice in dolžnosti:

1. samostojno ali skupaj z delegacijami temeljnih organizacij združenega dela delegira iz svojega sestava delegate v zbor skupščine družbeno politične skupnosti Jesenice,
2. obravnava gradivo dnevnega reda sej organov skupščine družbeno politične skupnosti in oblikuje stališča, ki jih bodo delegati zastopali na seji organov, v katere so delegirani,
3. spremlja delo skupščine in svojih delegatov v skupščini, daje pobude za obravnavanje vprašanj, pomembnih predvsem za OSS,
4. obravnava predloge za sprejem aktov in odločitev skupščine,
5. občasno posreduje informacije o delu organov skupščine družbeno politične skupnosti in o svojem delu delavskemu svetu OSS in delavcem OSS,
6. delegacija prek svojih delegatov tolmači delavcem OSS osnutke in predloge aktov in odločitev, ki jih daje skupščina družbeno politične skupnosti v javno razpravo,
7. uresničuje tudi druge pravice in dolžnosti, ki izhajajo iz ustave, zakonov, statuta in drugih aktov družbeno politične skupnosti, železarne oziroma OSS.

Člen 6

Delegat, ki ga delegacija delegira v zbor skupščine, se mora pri zavemanju stališč o vprašanjih, o katerih skupščina odloča, ravnati skladno s smernicami OSS in skladno s stališči delegacije, katere član je.

Člen 7

Delegat je dolžan o delu skupščine poročati delegaciji oziroma delavcem OSS. Za svoje delo je odgovoren delegaciji in OSS.

Člen 8

Funkcijo delegacije za organe samoupravnih interesnih skupnosti opravlja delavski svet OSS. Pri tem ravna v skladu z ustreznim zakonom in v skladu z dogovori ob ustanovitvi interesne skupnosti ter o konstituiranju njenih organov.

Delegat iz prejšnjega odstavka tega člena je lahko član delavskega sveta ali drug delavec OSS.

Jesenice, dne 19/2-1974

Razprave o osnutku resolucije VII. kongresa ZKS v Železarni

V Železarni smo začeli z organiziranimi razpravami o osnutku resolucije sedmega kongresa ZKS. O resoluciji je najprej razpravljal sekretariat tovarniškega sveta ZK Železarne, kateri je med drugim sklenil, da se organizira za vse sekretarje oddelkov ZK, komisije za organizacijsko kadrovska vprašanja, aktiv predavateljev in pa za vse člane ZK, ki so po oddelkih zadolženi za ideološka vprašanja, enodnevn seminar na temo delegatski sistem in resolucija 7. kongresa ZKS. Ta seminar se je izvedel ob 92-odstotni udeležbi vabljenih.

Takoj po seminarju se je razprava o osnutku resolucije pričela v OOZK po TOZD. Tako so imeli vsi sekretarji osnovnih organizacij ZK v TOZD, skupnih službah in ŽIC razpravo o resoluciji, njim pa so se pridružili tudi vsi oddelki ZK.

Po pregledu zapisnikov je v razpravi o osnutku resolucije sedmega kongresa sodelovala vsa organizacijska struktura ZK v Železarni, razen enega oddelka, katerega člani ZK pa so vsaj v enem primeru na razpravi bili.

V razpravi o osnutku resolucije so v Železarni sodelovali 604 člani ZK ali 86 odstotkov vseh članov.

TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJ

Peleti iz železovega prahu

Pred leti je bila železarna Muzushima, ki pripada japonski železarski družbi Kawasaki Steel, znana po tem, da v njej obratuje največji plavž na svetu. Ta primat pa ji je pred kratkim prevzela železarna Fukuyama, last družbe Nippon Kokan Steel Co.

Vendar je ta železarna danes spet zanimiva za železarske strokovnjake po svetu. V njenem sestavu je namreč obrat, ki proizvaja pelete iz železovega prahu, ki nastane v železarni (LD konvertorji, električne peči, plavži). To pa je tudi edini tak obrat na svetu. Peleti vsebujejo 70–90 odstotkov železa, kar je dovolj za predelavo v plavžu. Poleg tega pri proizvodnji peletov uporabljajo drobnji koks, navadno pa uporabljajo kot gorivo zemeljski plin.

Ta obrat je pričel obratovati marca 1973. Že takoj so ga obiskali strokovnjaki raznih železarskih družb iz različnih držav in se zanimali za odkup licence. Nedvomno pomeni proizvodnja peletov na tak način velik napredek v svetovni

železarski industriji. Investicijski stroški so znašali 14. milij. dolarjev, dnevno pa proizvedejo 1300 ton peletov. Pri tem postopku pelete tudi očistijo raznih škodljivih elementov kot so: svinec, titan, cink in žveplo. Peleti merijo v premeru približno 12 milimetrov.

Prednosti takšne proizvodnje peletov so očitne. Ker za redukcijo uporabljajo droben koks, ni važno kje je tak obrat postavljen. Če pa pri redukciji uporabljajo zemeljski plin, mora biti obrat za proizvodnjo peletov zgrajen v bližini nahajališča zemeljskega plina, drugače so proizvodni stroški preveliki.

Nov način proizvodnje peletov ima zaenkrat še svoje pomanjkljivosti. Vendar prizadevni japonski železarski strokovnjaki obljubljajo, da jih bodo kmalu odpravili. Pelete, proizvedene po novem postopku, zaenkrat še ni mogoče uporabiti v električnih pečeh in zato bodo morali japonski strokovnjaki izpopolniti proizvodnjo peletov iz železovega prahu tako, da bodo le-ti uporabni tudi v teh jeklarskih agregatih.

Za eno tona peletov porabijo 27 litrov mazuta, 98 kW/h električne energije in 470 ton drobnega koka. Celotni stroški za tona peletov znašajo približno 50 dolarjev.

Japonski železarski strokovnjaki se že skoraj deset let ukvarjajo s tem, da bi proizvajali pelete iz železnega prahu. Leta 1964 so zgradili dva poskusna obrata v železarni Chiba, ki je tudi last železarske družbe Kawasaki Steel. Mesečno so v obeh obratih proizvedli 1000 ton peletov. Štiri leta kasneje pa so zgradili obrat z mesečno proizvodno zmogljivostjo 6000 ton peletov. S poskusi so se nadaljevali in ugotavljali zadovoljive rezultate. S temi peleti so zmanjšali stroške pri proizvodnji grodja v plavžih. Med drugim so prihranili 50 kg koka pri vsaki toni grodja in produktivnost plavža povečali za osem odstotkov. Družba se je tako v marcu 1972 odločila za graditev obrata v železarni Muzushima in leto za tem je že začel z redno proizvodnjo. Z uvedbo tega postopka so napravili japonski železarski strokovnjaki pomemben napredek pri uporabi materialov, ki nastajajo v železarnah kot doslej nekoristni odpadki.

N.K.

Brigade s hribov

Všeč mu je bila Tanja, vendar je bila iz nekega drugega, oddaljenega sveta; hči rudniškega uradnika, dijakinja, izobražena, skratka — nedosegljiva. Za druga dekleta, tudi za Korošice, kjer so se včasih zadrževali, se ni menil. Zanimalo ga je le orožje, boji.

Ce pa fantje mislijo, da bo na Obirsko — izlet, se pa prekleto motijo. Bo že poskrbel, da bodo napadli kako večjo skupino Nemcev ali celo postojanko. Res bi bilo zabavno, da bi četa napadla policijsko postajo! Po taktičnih načelih moraš imeti za kaj takega najmanj bataljon ali brigado. Vsa zavarovanja, da ti ne upadejo v hrbet, ko grizeš z bombami v debele stene, poberejo čete, bataljone. In potem moraš menda napadati še druge postojanke, da precej ne uganejo, kaj pravzaprav hočeš. Hecno bi pa bilo, če bi s četo napadli policijsko postajo...

Zabaval in napajal se je nad to mislijo, ko je četa v dolgem razmiku zapuščala znane hribe in kmetije. Odredil je le predhodnico, saj bi bilo pošiljanje bočnih izvidnic v tej takto valoviti pokrajini zelo zamudno. Tudi borci niso želeli utrujati. Dolej na Koroškem kmetije niso izdajali.

Hodili so po varni pokrajini, ni se jim bilo treba umikati v gozdove; le, če bi našli na nemško patroljo. Po njej bi pa užgali.

Tole, s policijsko postajo bi bilo res zabavno, je spet premišljal. Kolikor je vedel, na Štajerskem ni še nikomur uspelo, da bi zavzel policijsko postajo. Napadali so že takoj v začetku. Še sam je bil v avgustu enainštiridesetega zraven, ko so prvič napadli policijsko postajo v Zagorju. Takrat se ni bil partizan, puško pa je imel. Ker je za napad vedel, je s skovcem Kolarjem streljal na policiste iz separacije. Hudo tvegano je bilo to, ker so se partizani lahko umaknili v breg, on pa je imel le pot skozi rudarsko kolonijo na izbiro. Pa ga vseeno niso dobili. In tudi iz tistega napada ni bilo nič. Fantje so se malo prehitro ustrašili. Ko je premišljal, zakaj so ranili samo enega policista, je ugotovil, da zato, ker so bombaši prehitro vrgli bombe. Vrgli so jih na pamet, pred postajo, kjer bombe niso napravile nobene škode. Bomba pa moraš vreči v sobo, kjer so policisti. To je že vedel. Če bo kdaj napadel postajo, potem bo zagnal

bombo v sredo policistov. Zanesljivo, da jo ne bo treba pozneje ubirati v hrib.

Borci v predhodnici so se razvrstili tako, kakor je kdo poznal pokrajino. Ker so bili v četi borci skoraj iz vseh krajev vzhodne Koroške, ni bilo težav in so ponoči brez zatikanja in mučnega postajanja in vpraševanja, kje pravzaprav so, napredovali proti Obirskemu. Tako so še pred jutrom prišli do krajev, kjer so nameravali ostati teden ali dva. Čeprav bi bilo udobneje spati na senu, v poslopju, je Tonči vseeno odredil, da so ostali v gozdu. Zdaj so bili le četa in moral je poskrbeti za večjo varnost.

Zjutraj je z daljnogledom opazoval pokrajino pod sabo. Drugačna je bila od zasavskih hribov! Napete planine, velike kmetije, vasi, kot bi jih naslikal; majhne, ljubke, kot vtisnjene v zeleno pokrajino. In plotovi, potke, red, skaklost v razgibani pokrajini. Kako prijetno bi bilo tule, brez skrbi, je pomislil. V miru se v tako pokrajino zatekajo turisti. Lazijo v hribe, da bi izgubili nekaj tolske; vržejo se pod drevo v senco, se polotijo dobrot, ko si jih prinesli s sabo. Gledajo, gledajo, lazijo še više, da bi videli še več.

»Tovariš komandir,« ga je zmotil Smeli, ki je bil po razporedu dežurni v četi: »Razmestim borce po položajih?«

»Dvoje stražarskih mest levo in desno, zadaj, višje gori izvidnico,« je hladno naročil, da bi Smeli čimprej odšel. Videl je, kako Smeli zbira pogum, da bi ga še poučil, kako bi morali zavzeti položaj. »Tukaj smo na pohodu nekakšna velika, gibljiva izvidnica. Ne bodo nas še napadli, brez skrbi. Sicer pa imamo straže. Borci naj se naspijo. Pošlji Anzeja in Miheja k meni,« je trdo povedal Smeliju, da ne bi pomislil, kako se želi še pogovarjati z njim.

Ne pogovarjam se prav, je začel premišljevati, ko se mu je oglašala slaba vest. Bil je pregrob z vodnikom. Tako komandir ne sme. Vsa v četi mu mora biti enak, dokler ni napravil velike napake. On pa ima res rad le nekatere. Tak je bil tudi kot borec. Družil se je le s prijatelji, ki jih je imel rad. Za druge se ni menil. Ampak zdaj, zdaj... Prekleto, kako so ga spekli s tem komandiristvom. Mar bi ostal vodnik! Saj tudi bi, če bi ga poslali s skupnino kamorkoli. Če bi imel zdajle

s sabo le pet borcev, eno zbrojevko, on brzoštelko, brez skrbi bi se podal h kmetu v planino. Tam bi se hranili in spali, zvečer hodili na stanke, napadali. Vse bi bilo tako preprosto, veselo...

Mihej in Anzej sta se gledala zbegano. Nemara zato, ker je poslal dežurnega, da ju je obvestil, naj se zglasita pri njem. Zabavala ga je zadrega fantov, ki se še niso otresli starih navad, za nove pa še ni bilo dovolj časa.

»Sla bosta h kmetijam. Pogovarjajta se s kmeti, povejta jim kdo sta, preizkusita jih, če so pripravljeni sodelovati s partizani. Tiste, ki bodo radi obljubili sodelovanje, poprosita za kruh, sir, če ju imajo. Ne ponizujta se pred kmetom, ki bi bil prestrašen; bodita pa zelo previdna z vsakim, ki bi se prehudo cedil od navdušenja in dobrote. Predobrim ljudem ne zaupajta! Ti imajo vedno posebne namene,« je naročil borce, ki sta postajala vse bolj vesela: »Samo nobenih prismojarij, punc, žganja, nič takega! Vzemita enega ali dva borca s sabo — s praznimi nahrbtniki. Najpozneje do dveh morate biti nazaj. Ja, še to: če bi našli na osamelu, dovolj veliko kmetijo, kjer bi se lahko za nekaj dni zadržala četa, jo skrbno proučita. Izdaje ne sme biti! Razumela? Vidva odgovorjata!«

To, o odgovornosti, je fanta zresnilo. Tudi njega. Zdaj je moral že premišljevati, tehtati. Začelo ga je skrbeti, če je dobro premislil, in to mu ni bilo prav. Ampak ugriznil je že, moral bo še pogoltniti.

Odpravil se je h četi. Izbral si je mesto na robu taborišča, kjer so borci že spali. Odeje ni vzel, le nahrbtnik si je podložil pod glavo in se zleknil na tla. Brzoštelko je imel na prsih, pripravljeno, da takoj užge, če bi jih policisti presenetili.

Smeli ga je zbudil. Ko je naglo pogledal in trzil, je videl, da stojita za njim Anzej in Mihej. Oba borca sta se držala zelo resno. Ko je ustal, sta ga strumno pozdravila. Anzej je poročal: »Tovariš komandir, vse naloge smo izpolnili! Hrano smo že dali kuharju.«

»Kakšne naloge?« je ušlo Smeliju. Tonči je s težavo zadrževal smeh. Anzej in Mihej sta trmoglav molčala. Obraz sta se jima čudno zresnila od zavzetega prepričanja, da varujeta glavno skrivnost.

Vaše maslo! Bi radi priklicali hudiča in imeli žrtve kakor poleti v Zagrebu ali maja v Beogradu? Policija bi lahko streljala, ko so se pulili z njo za rdečo zastavo. Pamet, pamet... Zgrda človek ne doseže ničesar, samo žrtve, nepotrebne žrtve... Treba je počasi, brez rožljanja z revolucijo... Prepričevati, organizirati, združevati delavstvo v organizaciji, postavljati pametne in uresničljive zahteve, se pogajati... Vse se doseže zlepa, tudi socializem, ko nas bo dovolj in nas bo v parlamentu več kakor črnih in plavih... Organizacija, strokovno si pri nas organiziran, pa še v organizaciji rovari... Ne misli, da ne vemo... Ne preganjamo vas, ne izganjamo, znamo ceniti delavsko zavednost, a prenapetost, je prenapetost...«

»Vidim, vidim! Zato se neha napenjati, da od socialpatriotske napetosti ne boš še počil in od organizacije odvrnil še več članov, kakor si jih že.«

»Odvrnili? Jaz odvrnil?« se Zadravec razburja.

»Ti in tebi podobni,« pravi mirno Goričnik.

»V večini smo! Podrediti bi se nam morali.«

»Ja, in še sto let čakati na socializem.«

»Tudi reforme so pot k socializmu. Delavska zakonodaja je drugačna kakor pred desetimi leti.«

»Zakonodaja, ki se je gospoda ne drži.«

»No, nikar! Tu v naši fabriki pazimo, da se izvaja.«

»Zato pa imamo še vedno deveturnik, kajne, pa je le mesec manj kakor deset let, odkar so sprejeli zakon o osemurniku.«

»Bolje deveturnik ko biti na cesti! Današnji časi so težki. Težki za gospodarstvo. Tudi lastnikom delajo sive lase in ne samo nam. Na lastnike nikoli ne pomislimo, mislimo samo nase.«

»Ne, mislimo na gospodarstvo, ki bi ga bilo treba spremeniti. Nasprotje med družbenim delom in zasebno lastnino ovira gospodarstvo. Zato namesto gospodarskega napredka večne gospodarske krize. Tega si ni izmislil Lenin, marveč je spoznal in ugotovil že Marx. Prištevate se k marksistom, pa Marxa poznate samo po imenu, njegove misli, ugotovitve, predvidevanja pa so vam žal kakor španska vas. K delavskemu razredu se prištevate, pa ne veste, da je delavski razred brez razredne zavesti in spoznanja lahko samo roba, s katero mešetarijo lahko kapitalisti ali kdorkoli, ki delavcem sedi na plečih, in mu po svoji volji niža in znižuje ceno... O tem bi lahko malo bolj razmišljal, Zadravec! Razmišljal ti in drugi, ki se imate za

93

Miha Klinar

TIGROVEC ŽEF

glavo naše strokovne organizacije, pa ste žal samo glava, navadna glava brez misli...«

»No, Goričnik, to je pa preveč... O tem bomo govorili na seji. Ja, morali bomo... Poklicali te bomo na odgovor.«

»Lahko! A račun bom polagal samo pred vsem članstvom in ne samo pred vami. Tak je sporazum, po katerem smo se vam neodvisni spet pridružili.«

»Dali smo vam streho! Kam bi brez strehe, ki so vam jo vzeli!«

»Vzeli ste nas zaradi članarine, ki bi vam vrgla za polovico manj dohodka, ko bi ne bilo nas. Sicer pa to ni najbolj pomembno, vsaj za nas ne.«

»Vem, za vas je bolj pomembno tisto včeraj, kajne?«

Goričnik molči, zato pa se oglaš Grebenc, ki je pravkar prišel in z očmi iskal Žefa, da bi mu dal malico, in ga zagledal v Goričnikovi bližini, a je obstal, ko je zaslišal Zadravca.

»Zdaj molčiš, kajne?« vrta Zadravec. »O tistem, kar je bilo včeraj, nočeš govoriti.«

»Bom pa jaz,« ga namesto Goričnika pogleda Grebenc. »Kaj pa te bode tisto včeraj, socialpatriot! Ko bi bil kaj prida, bi korakal zraven, pa boš šel za rdečo zastavo šele takrat, kadar pridejo boljševiki, če te bodo sploh pustili, prekleti manjševiki!«

»Smrkavcem, ki bi jim bil lahko oče, ne bom odgovarjal.«

»Saj imaš prav, ker vem, kaj boš povedal... Zlepa, počasi, z reformami, s parlamentom... kapitalizem bo počasi prava ovčka in se bo kar sam od sebe izbeževal v socializem,« Grebenc posnema Zadravčev glas in obnašanje. »Pa trepetaj pred to ovco, ker veš, da ni ovca, ampak volk, ki si je nataknil ovčji kožuh... Ja, ja, treseš se pred njo in jo prosiš, da te še bolj ne okolje, namesto da bi jo ubil, ker volk ostane volk. Ja, taki strahopetci ste postali očetje! Zato pa ne lažaj, če si strahopetec. Če se očetje ne upajo postaviti krivici po robu, se ji bomo postavili njihovi sinovi in se borili tudi za očete, da bodo vsaj na stara leta vedeli, da so imeli mladi bolj prav.«

»Ja, ta leta bi pa prav rad dočakal, a bi najbrž moral dočakati Metuzalemov starost, pa bi še ne dočakal, da bi moral dati mladim prav ali jim biti celo hvaležen.«

»Morda ti ne bo treba čakati tako dolgo... Sicer pa, glej ga, Žef,« se Grebenc ozre k Žefu, ki sedi v Goričnikovi bližini. »Tole ti je dala teta in me prosila, naj ti nesem.«

»Teta?« ga začudeno pogleda Žef in misli na pravo teto, stričevo zadržno in skopuško ženo.

»Vprašala je, če ti jopa ni premajhna. Še eno ti plete! Ta bo daljša.«

»Ne, tega ne morem vzeti!« se brani Žef.

»Le vzemi! In v nedeljo pridi na kosilo! Oba te vabita, teta in stric.«

Tomaž Iskra Dežela bogov, filozofov, poetov
4 mornarjev in še kaj...

Tempelj je tetragonske oblike. Fasada je na krajših straneh nižja, pročelje je obrnjeno proti vzhodu kljub temu, da so vsi ostali antični — dorski templji obrnjeni proti mestu (zahodu). Zalosno je, da je bil ta tempelj ohranjen popolnoma še pred dvema stoletjema tako kot Tesseum. Preživel je vojne čase, upore, verske revolucije skozi 2000 let in vse njegove lepote so se do nedavnega ohranile, arhitektonsko okrasje nad vrati — metope so še vedno na svojem mestu.

Na vzhodni strani se je imenoval Pronaos ali veža, na strani obrnjeni proti Pirseus pa se imenuje episthodomus. Pronaos in episthodomus sta hranila ljudsko zakladnico. Zaprti sta bila z zavesami pritrjenimi na stebre. Luknje v stebrih pa se še danes vidijo. Prostor na katerem je stal tempelj je bil razdeljen na dva enaka dela z vertikalno steno, v kateri so bila tudi vrata. Širši del se je imenoval Cella in je bil 28 metrov dolg, hodni del ali episthodomus pa je meril 13 metrov. Cella je bila glavni del templja, v katerem je stal zlat in slonokoščen kip Atene, ki jo je naredil Phidias. Kip je bil visok 12 metrov. Goli deli trupa so bili slonokoščeni, obleka in okrasje pa iz zlata. Boginja je bila oblečena v »chiton« obleko, ki je segala do tal. V eni roki je držala kopje, podoba zmage pa je bila v njeni levi roki. Opasana je bila z »segi«. V sredini tega pasu pa je bila upodobljena glava nekega Gordija. Pokrita je bila s čelado, ščit je bil na njeni levi strani.

PARTENONSKE METOPE

Zunanja razporeditev vsakega templja skoraj vedno izraža nek odnos do božanstva, ki ga tempelj časti. Tako vzorci na zunanosti Partenona nazorno povezujejo zgodovino z mitologijo boginje Atene in spominjajo na obrede prikazane v njeno čast. Tako so arhitektonski okraski nad vrati povezani z dvema skulpturnima kompozicijama. Dolgi sta 24 metrov, vsebujeja pa po 24 ogromnih kipov. Vzhodna stran predstavlja rojstvo Atene in Zeusa glave, zahodna pa spor Atene s Posejdom zaradi Atične zemlje.

Metop je 92 — ohranjenih pa je le 14 na fasadi stavbe. Petnajst jih je odnesel Lord Elgin, ki je zgradil ogromno uro, ki sedaj stoji na trgu. Ena je v muzeju v Parizu, dve pa sta ohranjeni na Akropoli. Od ostalih ni sledu. Znano je, da so se izgubile, ko se je lord Elginova ladja potopila skupaj z ostalimi okraski. Približno na sredini vzhodne strani je bilo upodobljenih 12 božanstev, na severni strani bitka med Amazonkami in Ateno, na južni pa so bila prikazana herojstva Atencev.

ERECHTHEUM

Erehtej, ki je najbolj svet in mističen tempelj v Atenah, se sestoji iz treh delov. Prvi del je posvečen Ateni Polia. Vrata so obrnjena proti vzhodu. Ta del zajema skoraj polovico templja. Drugi del je posvečen Erehteju. Tretji pa Nympham ali Maiden Pandrasus eni od hčera Cecropsa. Ti trije deli sestavljajo celoto, ki pa jo je zelo težko opisati, čeprav je že veliko napisanega o njej. Ta tempelj je bil najstarejše svetišče Akropole. Kot pravi Pausanias, so ga poslej imenovali Erehtej.

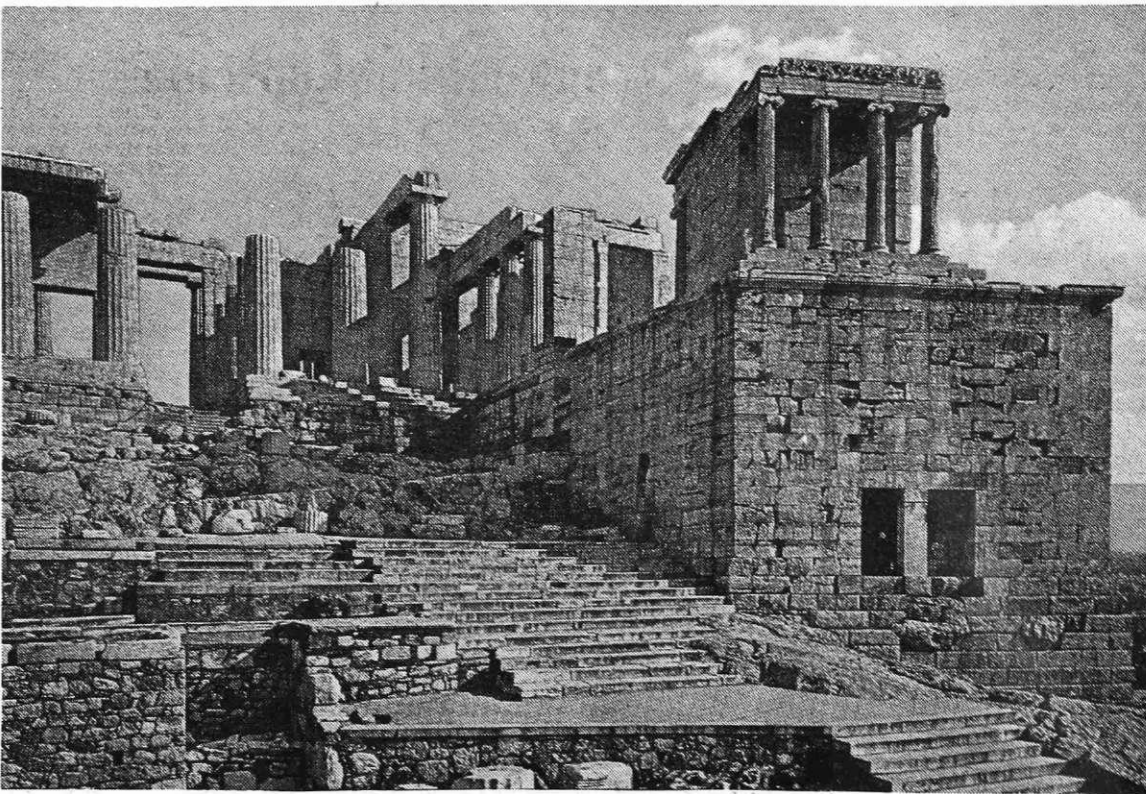
Med zapisi 92. Olimpiade pa zvedemo, da to stavbo niso imenovali tempelj, pač pa hiša. Zgradil jo je Eretheus, ki je tudi pokopan v njej. Zato se tisti del templja, kjer je njegov grob imenuje Erehtej v pravem pomenu besede.

Homer naj je predstavil Erehteja kot sina zemlje, ki ga je vzgajala boginja Atena. Ko ga je sprejela, ga je zaprla v neko torbo in jo dala v varstvo hčeram Cecropsa — sestram Aglauros, Pandrosus in Here. Te pa so jo zaradi radovednosti odprle. Ko so videle otroka v obliki kače, se jim je takoj zmešalo in vrgle so se iz Akropole v globino. Ker pa je le Pandrasus ubogala ukaz boginje, je del templja posvečen njej...

Cela zgradba je bila zgrajena v jonskem stilu in je popolno nasprotje Parthenonu, ki je bil grajen v dorskem stilu. Oblika Erehteuma je popolnoma drugačna kot so ostali grški templji, ki so bili vedno visoki in dolgi. Imeli so stebrišča na vzhodni in zahodni strani. Erehteum pa, čeprav je bil dolg, je imel le eno stebri-

šče in to na vzhodni strani. Toda krila na severni in južni strani sta templju dala obliko križa. Tempelj ima tri stebre, ki ustrezajo vzhodnemu, severnemu in južnemu vходу.

Južno stebrišče je bilo popolnoma drugačno. Namesto stebrov je tam stalo šest čudovitih kipov devic (kariatid), oblečenih v Panathenaic obleke. Bile so bogato okrašene z rožami in ostalim okrasjem, z majhnimi detalji v jonskem stilu brez okrasnih prog. Stiri skulpture so na fasadi, dve pa ob straneh. Od teh devic je pet še ohranjenih. Šesto iz severnega stebrišča je zaplenil lord Elgin.

Jeseniške novice

Nova organiziranost vzgojno-izobraževalne dejavnosti

Na zadnji seji sekretariata aktiva komunistov prosvetnih delavcev naše občine, so najprej poslušali poročilo Teodorja Kreuzerja o konstituiranju desetih temeljnih organizacij združenega dela s tega področja in delovne organizacije Vzgojno izobraževalni zavodi ter njihovemu vpisu v sodni register. Več časa so posvetili razpravi o samoupravljanju v novo ustanovljeni delovni organizaciji. Kot najvišji samoupravni organ bo svet vzgojno izobraževalnega zavoda, za katerega pa še niso izvolili delegatov.

Na seji sekretariata komunistov prosvetnih delavcev so govorili tudi o organizacijskih vprašanjih. Dogovorili so se, da bodo v okviru Vzgojno izobraževalnega zavoda štiri osnovne organizacije ZK, na nivoju delovne organizacije pa svet ZK. Dogovorili so se tudi, da bo aktiv komunistov prosvetnih delavcev, katerega bodo sklicali še v februarju, razpravljati o nadaljnjem razvoju šolstva v občini, prav tako pa tudi o osnutku resolucije sedmega kongresa ZK Slovenije. Takrat bodo izvolili tudi nov sekretariat aktiva, saj je sedanemu že potekla dveletna mandatna doba.

Pri Gorenjki dve TOZD

V preteklem tednu so se v okviru delovne organizacije hotelskega podjetja Gorenjka sestali zaposleni na dveh zborih delovnih ljudi ter ponovno razpravljali o svoji organiziranosti. Sklenili so ustanoviti dve temeljni organizaciji združenega dela — eno na Jesenicah in eno v Kranjski gori, poleg tega pa še skupne službe s posebnim statusom. Prva temeljna organizacija združenega dela bo zajemala vse gostinske obrate na Jesenicah in v Mojstrani ter trgovino alkoholnih in brezalkoholnih pijač, druga temeljna organizacija pa vse hotele, gostinske obrate in žičnice v Kranjski gori, Podkorenu in Planici. Opravili so že priprave v sodni register ter imenovali vršilce dolžnosti direktorjev, v prihodnjih dneh pa bodo tudi že volili delavske svete obeh temeljnih organizacij združenega dela in delegacije.

Na omenjenih zbore so razpravljali tudi o nadaljnjem povezovanju enotne organizacije združenega dela z drugimi večjimi organizacijami, saj želijo bolje izkoristiti možnosti in s skupno pomočjo hitreje dopolnjevati turistične objekte.

V Mojstrani komunisti za resolucijo

V četrtek, 14. februarja, zvečer so se v Mojstrani sestali člani osnovne organizacije ZK in razpravljali predvsem o vsebini osnutka resolucije sedmega kongresa ZK Slovenije. Razlago vsebine resolucije je podal sekretar občinske konference Ludvik Kejžar, navzoči pa so bili z njegovo razlago izredno zadovoljni.

Osnovna organizacija ZK v Mojstrani šteje 56 članov, ki so že dosedaj aktivno reševali probleme in naloge, kot jih postavlja tudi resolucija. Zato resolucijo tudi v celoti podpirajo.

Pomembna naloga komunistov v Mojstrani je predvsem pridobivanje novih članov. Že v bližnji prihodnosti nameravajo sprejeti nekaj novih članov, s čimer bi osnovno organizacijo lahko ustanovili tudi v Kovinski opremi. V načrtu imajo tudi ustanovitev sveta zveze komunistov, kjer bi združevali vse komuniste v kraju. Pomembna naloga pa bo tudi večja skrb za mlade, ki so bili do sedaj prepuščeni sami sebi. Dogovorili se bodo za mentorstvo in pomoč pri ureditvi prostorov.

Rožca pri ABC

V torek, 12. februarja, so se na Jesenicah zbrali predstavniki sestavljene organizacije združenega dela združenega podjetja ABC in podjetja Rožce ter podpisali pristop k temu združenju. Kot je znano, so se zaposleni v Rožci odločili, da se kot organizacija združenega dela priključijo k omenjeni sestavljeni organizaciji.

V uvodnem nagovoru je direktor Karel Frančič izrazil upanje, da so izbrali pravo pot in da bodo tako združeni pomagali uresničiti ustavno načelo o povezovanju trgovine s proizvajalcem in delali v korist potrošnika. Po poročilu o 22-letnih

prizadevanjih Rožce za razvoj trgovske mreže v občini, so podpisali pristopni akt.

Sestavljeno organizacijo združenega dela ABC sedaj predstavlja devet trgovskih organizacij, tri gostinsko turistične organizacije in ena proizvodna organizacija. Poleg

tega so se dogovorili tudi o sporazumu o ustanovitvi konferenc osnovnih organizacij sindikata, s tem da bodo imeli v vsaki organizaciji združenega dela osnovno organizacijo. Pogovarjali pa so se tudi o oblikah spoznavanja in rekreacije zaposlenih v združenih kolektivih.

Nova cesta na Koroški Beli

V ponedeljek, 11. februarja, so na Koroški Beli začeli z zemeljskimi deli za prestatitev glavne gorenjske ceste. Kot je znano, bodo cesto prestavili bolj proti železnici, da bi s tem dobili prostor za novo hladno valjarno. Dela opravlja Cestno podjetje Kranj, medtem ko mostova čez oba potoka dela od jeseni SGP Sava Jesenice. Delovodja Cestnega podjetja Kranj Marjan Pesjak je povedal, da bodo morali odstraniti približno 20.000 kubičnih metrov zemlje, ter da naj bi dela opravili do 1. maja letos.

Pri tem je še povedal, da bodo najprej uredili del ceste na Koroški Beli in šele zatem dokončno uredili del ceste v Soteski, kjer kasneje predvsem zaradi SGP Sava Jesenice, ki ni pravočasno uredila podpornega zidu. Pozanimali smo se še pri vod-

stvu SGP Sava na Jesenicah, kjer so nam povedali, da z deli niso mogli začeti, ker po pogodbi Cestno podjetje ni pripravilo širokega izkopa za podporni zid. Po trditvah SGP Sava so tak izkop opravili šele do 9. februarja in že 11. februarja so začeli z deli, to je z dokončnim izkopom.

Tudi sedaj so nastale težave, saj je teren slabo nosilen, potrebni bodo globlji temelji, pa tudi preiskava s strani nadzorne službe je bila šele v teh dneh urejena. Pri SGP Savi so še povedali, da bodo oporni zid naredili najkasneje v treh tednih.

Kakorkoli že, dela pri rekonstrukciji odcepa ceste v Soteski predolgo trajajo, saj neurejeni odcep otežkoča promet. In če že ni mogoče urediti odcepa ceste vsaj z grobim asfaltom, naj bi vsaj bolje vzdrževali makadam.

Med sedanjo cesto prvega reda in železniško progo na Beli, so začeli z zemeljskimi deli za novo traso ceste, ker se stara mora umakniti zaradi gradnje nove hladne valjarne. Nova cesta bo predvidoma gotova do 1. maja.

Rekonstrukcija glavne gorenjske ceste skozi Sotesko je dokaj težavna, ker je na tem odseku med Potoki in Koroško Belo zelo tesen prostor. Ko bodo pod prostorom, kjer je bila odstreljena skala, zgradili oporni zid, bo najtežji problem rešen. Pri cestnem podjetju Kranj, ki vodi rekonstrukcijska dela in SGP Sava, katerega delavci grade oporne zidove, predvidevajo, da bo ta odsek nared in asfaltiran do poletne turistične sezone, ko je tu promet največji.

Redna letna skupščina ZZB NOV na Blejski Dobravi

Tudi letos so se člani krajevne organizacije ZZB NOV na Blejski Dobravi v lepem številu udeležili letne skupščine, ki je bila 9. februarja.

Iz poročila, ki ga je imel predsednik Ludvik Ambrožič, je bilo razvidno, da je bilo delo odbora, v preteklem letu dokaj uspešno, saj se je prizadeval, da je bilo vse delo tekoče opravljeno in da so bili vsi sklepi lanskega občnega zbora reafirmirani.

Pri popisu članstva ZZB NOV v preteklem letu se je pokazalo, da je na območju krajevne organizacije, to je na Dobravi, Lipcah in na Kočni še 21 ljudi, kateri so sodelovali z narodnoosvobodilnim gibanjem in kateri imajo vse pogoje, da bi se včlanili v organizacijo ZZB NOV. Vsem tem so poslali tudi vabila za pristop, povabili pa so jih tudi na občni zbor. Pri popisu članstva so tudi ugotavljali, da so nekateri člani, zaradi nizkih osebnih dohodkov ali veččlanske družine, v težkih gmočnih razmerah. Preverili bodo gmočno stanje teh članov in predlagali upravnemu odboru sklada za borce

NOV pri občinski skupščini, da se jim dodeli enkratna ali pa stalna priznavašina.

Zaradi večje umrljivosti članov šteje krajevna organizacija le še 130 članov, čeprav se jih je nekaj preselilo na Dobravo od drugod. Da bi lažje krili razne stroške so soglasno sklenili, da bo v bodoče znašala letna članarina 150 dinarjev, kar imajo uvedene tudi že nekatere druge krajevne organizacije. Govora je bilo tudi o spomenikih in spominskih obeležjih na področju krajevne skupnosti Blejska Dobrava.

V razpravi je bilo govora o nalogah borčevske organizacije s posebnim poudarkom na pripravi o splošnem ljudskem odporu. Skupščino je pozdravil kot zastopnik občinskega odbora ZZB NOV Karel Pureber in pohvalil delovanje odbora organizacije in izrekel nekaj pripomb na poročilo predsednika in druge govornike ter opozoril na nekatere najbolj aktualne naloge organizacije.

Uspešni skupščini je sledil tovariški večer.

Novice iz radovljiške občine

V okviru programa priprav na volitve, je bila v sredo 20. februarja I. seja občinske kandidacijske konference, ki so se je udeležili poleg članov ObK SZDL tudi člani občinskih izvršnih organov ZK, sindikatov, ZMS in ZZB NOV. Na konferenci so obravnavali poročilo o poteku politične aktivnosti v pripravah za volitve ter potrdili dogovor med družbeno političnimi organizacijami o številu članov delegacij posamezne družbeno politične organizacije v družbeno političnem zboru in kriterije za njihovo sestavo. Sprejeli so tudi predlog možnih kandidatov za družbeno politični zbor občine in evidentirali možne kandidate za družbeno politični zbor SRS, SFRJ in za zbor republik in pokrajin skupščine SFRJ.

V ponedeljek 18. 2. je bila 2. seja občinskega komiteja ZK, na kateri so razpravljali o poteku priprav na volitve delegatov in o vsebinskih pripravah za drugo konferenco ZKS. Ocenili so tudi predkongresno aktivnost organizacij in članov ZK, ki poteka po sprejetem programu že od 10. februarja. Pregledali so številne pripombe in predloge k predlogom resolucije in statuta ZKS, ki so jih podali na razpravah v organizacijah in aktivih ZK. Na seji so imenovali svojega predstavnika v koordinacijski odbor za družbeno izobraževanje v občini in predstavnika v pripravljalni odbor Titovega sklada.

Med 13 znanimi kulturnimi delavci iz Slovenije, ki jim je bilo prejšnji teden svečano izročeno najvišje priznanje ZKPO Slovenije v Ljubljani, je prejel odličje Svobode z zlatim listom tudi Jože Bohinc, dolgoletni predsednik ZKPO in predsednik skupščine kulturne skupnosti Radovljica.

O problematiki označevanja naselij, ulic in oštevilčenje novih hiš je v torek 19. 2. razpravljala svet za občno upravo in notranje zadeve pri občinski skupščini. Prav tako pereče kot oštevilčenje stanovanjskih hiš, če ne še bolj, pa je tudi oštevilčenje večine vikend hišic, kar bo moralo biti v najkrajšem času rešeno. Na seji so pretresali tudi nov predlog odloka o registraciji plovnih objektov in o varnostnih ukrepih na Blejskem in Bohinjskem jezeru.

Na predlog statutarne komisije pri občinski skupščini, ki ga je podprl tudi izvršni odbor OK SZDL, bo bodoča občinska skupščina imela 86 delegatskih mest v vseh treh zboreh. Zbor združenega dela bo imel 45 mandatov, od teh neposredno iz gospodarstva 36, 2 iz zdravstva, 2 iz šolstva, 3 iz kmetijstva, po 1 pa iz obrti in državnih organov oz. JLA. Zbor krajevnih skupnosti bo imel 20, družbeno politični zbor pa 21 delegatov.

Medobčinski odbor sindikata delavcev prometa in zvez v Radovljici je na torkovi seji sprejel predlog družbenega dogovora o štipendiranju kadrov za delovne organizacije cestnega gospodarstva. Razen tega so na seji razpravljali in dopolnjevali osnutek novega zakona o javnih cestah.

Na pobudo krajevne konference SZDL Bled je iniciativni odbor za ustanovitev kulturnega društva na Bledu, sklical 19. februarja v hotelu Jelovica ustanovno skupščino, na kateri so pripravili poročilo o pripravah za ustanovitev novega društva ter izvolili upravni in nadzorni odbor ter delegate za ZKPO.

Po dogovoru med turističnim društvom in KS Radovljica, ki zadnja leta tesno sodelujeta, bodo v letošnjem letu, še pred sezono, nabavili 120 novih pločevinastih smetnjakov ter obnovili vse klopi v parku in ob sprehajalnih poteh. Stroške bosta delili na pol iz turistične takse.

Lani se je v zasebnem kmetijstvu v občini povečalo zanimanje za usmerjeno kmetovanje, saj se je na novo odločilo za takšno gospodarjenje 20 kmetincev. Ob boljših pogojih kreditiranja in povečani mehanizaciji se je v 1973. letu povečal fizični obseg kmetijske proizvodnje za okoli 4 %, za letos pa predvidevajo, da bo porast tovrstne proizvodnje večji za 5 %.

Pred kratkim so se na pobudo sveta KS v Lescah sešli predstavniki vseh družbenopolitičnih, delovnih in drugih organizacij in društev zaradi dogovora o možnostih za razširitev tamkajšnjega družbenega centra. Vsi navzoči so bili enotnega mnenja, da bo nujno čimprej pristopiti k izgradnji večje dvorane, ki bo lahko sprejela vsaj 300 obiskovalcev. Dvorana bo namenjena za prireditve in večje zbor občanov. Na sestanku so izvolili iniciativni odbor, ki bo pripravil načrt gradnje in konstrukcijo finančnega programa.

Mesečno glasilo kolektiva trgovskega podjetja Murka iz Lesc Naš list je v februaru številki začelo objavljati podatke o začetkih in razvoju podjetja, ki bo letos 1. julija slavilo 20-letnico obstoja. Za to priložnost pripravljajo v kolektivu številne prireditve v Lescah, na Bledu in na Jesenicah.

Na zadnji seji občinske konference ZMS so razrešili dolžnosti predsednika konference Draga Rozmana, ki je prevzel funkcijo profesionalnega tajnika občinskih sindikalnih konferenc. Za novega predsednika konference so izvolili dosedanjega sekretarja Mojmir Faganela iz Podnarta.

Na sobotni javni radijski oddaji Spoznavajmo domovino in svet v festivalni dvorani na Bledu, sta se v polfinalnem srečanju pomerili ekipi mladinske konference tovarne Salonit iz Anhovega in Verige iz Lesc. Tokrat je bila sreča bolj naklonjena ekipi Salonita, ki je zbrala 20, domačini pa 16 točk. Poleg Salonita so se še prej uvrstile v zaključno tekmovanje ekipe Iskre Kranj in Almire iz Radovljice.

Ob udeležbi številnih članov kulturno prosvetnega društva in predstavnikov krajevnih organizacij in društev, je bil v soboto 16. februarja v kulturnem domu v Zasipu občni zbor KPD Zasip. Iz poročila predsednika Cirila Kreigherja, ki so ga vsi soglasno potrdili je bilo razvidno, da so se po več letih premora zasipski amaterji zelo resno in požrtvovalno oprijeli dela. Ustanovili so 22 članski moški zbor, ki redno vadi in se že uveljavlja na raznih prireditvah. Letos bodo dejavnost popestrili še z drugimi oblikami in se pripravili za jubilejno obletnico — 50 let obstoja tega društva.

Letna skupščina planinskega društva V znamenju varstva narave

Čeprav je bilo v soboto, 16. februarja zvečer v raznih poročilih odgovornih planinskih delavcev našteti precej različnih problemov, si upam trditi, da je celoten zbor imel nekakšen nadnaslov posvečen predvsem problematiki varstva narave in sploh človekovega okolja. Ista vprašanja je omenjal tudi predsednik PZS dr. Miha Potočnik v svojem pozdravnem govoru, kar je popolnoma razumljivo, saj je dovolj, če se

ozremo okoli sebe, pa kjerkoli že, tiste romantične prvobitnosti in samo lastne enkratnosti ni več. Pozdravljajo nas vsemogoči dosežki kemične industrije, ki služijo v embalažne namene. Z vrha Triglava, gore iz našega grba, se nam vsem skupaj izživalno smehlja najvišje jugoslovansko smetišče. A Triglav je le eden izmed številnih vrhov v naših gorah in smetišče na njegovem vrhu je le eno od podobnih »Turističnih zani-

Gorski reševalci so sklenili leto

V petek, 15. februarja, so se v zgornjih prostorih Kazine zbrali jeseniški gorski reševalci in v delovnem vzdušju, kakršnega so vajeni predvsem na gorskih poteh in v strmih stenah, obravnavali s svojim delom v preteklem letu. Ko smo poslušali poročilo načelnika Jožeta Makovca, so se pred nami vrstile slike, ki so jasno ponazarjale, da je v gorski reševalni službi na Jesenicah veliko narejenega, čeprav ne moremo biti popolnoma zadovoljni, saj vemo, da samozadovoljstvo že pomeni stagnacijo. Te pa si reševalci ne smejo dovoliti.

GRS postaja se je v preteklem letu močno pomladila. V svoje vrste je vodstvo postaje pritegnilo mlade, perspektivne alpiniste, ki se že na kvalitetnih tečajih usposablja in vzgajajo v dobre reševalce, ki morajo poleg moralnih kvalitet imeti tudi odlično tehnično znanje. Da so jeseniški reševalci že zelo blizu temu cilju, nam povedo dejstva, da so mladi reševalci in pripravniki uspešno sodelovali v žal številnih reševalnih akcijah v naših gorah.

In že smo pri planinskih nesrečah, ki postajajo po mnenju reševalcev že pravi fenomen (rešitev zaenkrat ni na doseg roke) našega planinstva kot družbenega pojava. S številom obiskovalcev v naših gorah raste tudi število planinskih nesreč in zato je pomembna naloga gorskih reševalcev preventivno delovanje med vsemi tistimi, ki radi zahajajo v gore. Jeseniški reševalci prirejajo ali pa se udeležujejo številnih tečajev, sodelujejo na izletih matičnega planinskega društva in s svojimi predavanji mladim, neizkušenim ljudem, kažejo pravilno in najbolj varno pot k gorskim vrhovom.

Pomembna sestavina v delu GRS postaje Jesenice velja oprema, ki je strašansko draga in dostopna le v sosednjih alpskih deželah. Vezanost na uvoz pa seveda še tako ogromne stroške še zviša. Reševalci sami, po svojih najboljših močeh izpolnjujejo že rahlo izrabljeno in tudi zastarelo opremo. Ravno zaradi denarja so se odločili, da v letošnji tekmovalni kriterij reševanja na smučistih, ki bo v organizaciji jeseniške GRS postaje v Španovem vrhu, uvedejo novost. Tekmovalni rekvizit ne bo že tradicionalen, a zelo drag Akkia čoln, temveč lahke in zelo gibljive kanadke, široka lese na plošča s krivino in ročicami, s katero opravlja le en sam reševalec. Tekmovanje samo bo pokazalo, če bo ta predlog jeseniških reševalcev sprejela vsa slovenska gorsko reševalna srenja.

KLUBSKO PRVENSTVO V UMETNOSTNEM DRSANJU

Jutri, v soboto, 23. februarja, bo v športni hali Podmežaklo klubsko prvenstvo v umetnostnem drsanju. Drsalniki klub Jesenice vas vabi, da si prvenstvo, ki bo trajalo od 7. do 13. ure, ogledate.

Človek v cestnem prometu

Avto moto društvo Jesenice se je odločilo, da seznanja kar najširši krog koristnikov cest z novostmi v predpisih v cestnem prometu. O tem bo predaval Zdravko Petrič, načelnik prometa Slovenije 5. marca popoldne ob 17. uri v gledališki dvorani na Jesenicah. Predavanju je dal naslov Človek v cestnem prometu. Zanimivemu predavanju bo sledil film, temu pa razgovor s predavateljem in občinskimi sodnikom za prekrške.

Avto moto društvo Jesenice opozarja na zanimivo predavanje že danes vse voznike motornih vozil, kakor tudi ostale koristnike cest. Zanimivo in današnjem razvoju cestnega prometa važno predavanje, bo koristilo vsem udeležencem v cestnem prometu.

V sklopu jeseniške GRS postaje deluje tudi številčno in tehnično močan odsek vodnikov lavinskih pslov, ki svoje delo usmerja po bogatem programu, katerega cilj je čim bolj izpopolniti kondicijo vodnikov in njihovih štirinožnih sodelavcev. Skoraj vsako nedeljo jih vseh osem lahko srečujemo na naših planinskih poteh v Julijah in Karavankah.

Za konec pa je ostala prijetna dolžnost načelniku, da je nekdanjemu dolgoletnemu načelniku Ludviku Zalokarju izročil zlati častni znak Planinske zveze Slovenije, priznanje za njegovo pomembno delo v planinski organizaciji. Celotni zbor pa se je spomnil tudi treh pomembnih jubilejev, osemdesetletnice Jožeta Čopa in šestdesetletnice Cirila Pračka in Naceta Hrovata. Leta se odmakajo po nekem ustaljenem redu in določenih pravilih, ob vsakem pomembnejšem mejniku pa čas napolni človeka s hrepenenjem po minulih časih, ki so dokončno mimo. Toda jeseniške reševalce v takih trenutkih tolaži pogled na mlade obraze v svojih vrstah. Preprosto bi lahko temu rekli menjava generacij, toda vsaka odhajajoča zapusti dediščino prihajajoči in od nje same je odvisno, kakšna je ta dediščina. Tega se stara garda jeseniških reševalcev zelo zaveda in prvi uspehi se že kažejo. Da pa je potrebno delati naprej in še in še, je pa vsem popolnoma jasno in v tem poglavitem sklepu je celoletna konferenca tudi izvenela. Mitja Košir

Nadaljevanje tekmovanja v ŠSD

P. Voranc : T. Čufar (dekleta)
22:5 (16:2)

Tekma se je odigrala v telovadnici osnovne šole na Jesenicah, za posamezno ekipo pa so nastopile naslednje igralke:

P. Voranc: Beretin, Sukič, Čimžar, Ritmanič, Mulalič, Črne, Vergel, Šolar, Korošec in Zahič.

T. Čufar: Osredkar, Pazlar, Pajer, Markež, Kapus, Varl, Malacko, Pazlar in Hribar.

Najboljše strelke: P. Voranc: Beretin — 13 in Mulalič — 7 košev; T. Čufar: Pazlar 3 in Malacko 2 koša.

Igra je bila slaba kljub poštvalnim posameznicam. Pred enim mesecem je ista ekipa osnovne šole P. Voranc izgubila srečanje s sovrstnicami o. š. Mojstrana z rezultatom 8:22.

Tone Čufar : Prežihov Voranc
(fantje) 27:51 (16:15)

V telovadnici osnovne šole na Jesenicah so se pomerili vrstniki obeh jeseniških osnovnih šol v sestavi:

Tone Čufar: Akilov, Pogačnik, Leskovšek, Gregorič, Potokar, Zvelc, Renir, Močnik, Peternel, Sefaj, Omanović in Ažman.

Prežihov Voranc: Omanović, Gerdej, Urek, Subotič, Berginc, Varl, Pribošič, Bavdaž, Todorovič in Pivač.

Najboljša strelca ekipe T. Č. sta bila Potokar — 6 in Močnik 5 košev; v ekipi P. V. pa sta bila najuspešnejša strelca Gerdej — 14 in Omanović — 12 košev.

Igralci ekipe P. V. so bili prepričani v svojo lahko zmago, toda tokrat jih je ekipa osnovne šole T. Č. krepko presenetila. Ekipa T. Č. se je tokrat zelo dobro pripravila in je vodila skoraj ves prvi polčas. V drugem polčasu se je ekipa šole P. V. zbrala in zaigrala mnogo bolje. Po prehodu v vodstvo, je iz minute v minuto povečevala razliko v koših vse do konca tekme, ki jo je zaključila z izdatno zmago.

OBVESTILO

Krajevna skupnost Javornik—Koroška Bela obvešča vse najemnike vrtičkov in travnikov za košnjo, da morajo poravnati najemnino za leto 1973 vključno do 15. marca 1973 v pisarni KS. V nasprotnem primeru ne bodo mogli koristiti v letu 1974 vrtičkov in travnikov.

Uradne ure v pisarni krajevnih skupnosti so v Delavskem domu na Javorniku: ponedeljek od 8. do 11. ure, sredo od 8. do 11. ure in popoldne od 15. do 17. ure, ter v petek od 8. do 11. ure.

Krajevna skupnost
Javornik—Koroška Bela

mivosti» pri nas. Toda kdo je za vse to odgovoren? Samo planinci prav gotovo ne. Res pa je, da prav planinci lahko veliko naredijo na tem področju. Z vzorom naj pokažejo drugim ljudem, ki z belo srčajo in kravatno pusto v dolini tudi kulturo, kakšen odnos moramo vsi skupaj imeti do narave, katere proizvod smo in popolnoma odvisni od nje. Vse, kar delamo v škodo narave, delamo v svojo lastno škodo.

Podana poročila že standardno niso vzbudila kakšne posebne razprave, kar pa ne pomeni, da niso bila izčrpna. Res je le, da se vsi tisti, ki aktivno delajo v planinski organizaciji, dobro poznajo med seboj in vedo za vse probleme, a se držijo načela, da je ovire bolje odstranjevati, kot pa govoriti o njih. Tisti pa, ki so se kljub vsemu oglašili, so v svojih prispevkih omenjali kopico dejstev in spet je prevladovalo varstvo narave, pa naj si je bilo govora o vršičkih žičnicah ali zaježitvi Radovne.

Že omenjeno izvajanje predsednika PZS, ki je odražalo veliko poznavanje problema, nam je odkrilo nova obzorja in novo gledanje na varstvo narave je bila logična posledica. Ali res lahko vse te pomembne odločitve sprejemajo najvišji forumi mimo planincev, ki so v večini primerov najbolj prizadeti. Tak in podobni odnos do celotne planinske organizacije, ki je med drugim tudi najmočnejša športno-rekreacijska institucija v Sloveniji, je že dolgo prisoten. Kaj se boste vmešavali v te stvari, pustite Sočo Tolmincem, Bohinj Bohinjcem itd. ponavljajo vseprek prav tisti, ki bi morali prvi poklicati planinske delavce v svoje vrste.

Prav zato je predsednik PZS opozoril jeseniške planince na njihovo dolžnost in pravico, da sodelujejo v vseh odgovornih forumih, pa naj bo to telesnokulturna skupnost, ali pa konzorcij za izgradnjo vršičkih žičnic.

Letna planinska skupščina, ki so jo pozdravili številni gostje, predstavnik sosednjih planinskih društev, je svoje delo zaključila na že ustaljen način, s plesom in glasbo v zgornjih prostorih Kazine.

Mitja Košir

Košarka

Kranjska gora :
Prežihov Voranc (fantje)
14:54 (13:24)

V telovadnici osnovne šole Kranjske gora sta se pomerili ekipi obeh šol v naslednjem sestavu:

Kranjska gora: Plavčak, Smid, Lavtižar, Šaus, Jelovčan, Smolej, Nanut, Kočvar, Lebar in Košir.

P. Voranc: Bavdaž, Omanović, Pribošič, Subotič, Varl, Brginc, Pivač, Todorovič, Gerdej in Urek.

Najboljši strelci: pri Kr. gori Jelovčan 8 in Šaus 4 koše, pri P. Voranc pa Varl 12 in Urek 11 košev.

V ekipi Kranjske gore so igrali pretežno učenci 6. in 7. razredov. Igrali so dobro in poštvalno, vendar se niso mogli upreti višjim Jeseničanom.

Kranjska gora : P. Voranc
(dekleta) 33:16 (18:10)

Kr. gora: Pernuš, Kajdič, Kozelj, Prezelj, Robič, Čizmar, Košir, Smolej, Kovačič, Brajc, Bajc in Košir.

P. Voranc: Čizmar, Sukič, Beretin, Vergel, Leskovar, Mulalič, Riharšič, Kristan, Crnovič, Korošec, Rakovič in Crnklič.

Najboljši strelki pri Kr. gori sta bili Kovačič 18 in Kozelj 4 koše, v ekipi P. Voranc pa je bila najuspešnejša realizatorka Čizmar z desetimi koši.

Igralke Kranjske gore so bile vso igro boljše. Vodile so od začetka do konca tekme. Dobro so igrale v obrambi, pa tudi v napadu so bile hitrejšje in spretniješe od Jeseničank. Zmaga Kranjskogork je popolnoma zaslužena. M. P.

ZAHVALA

Ob smrti mojega dragega očeta, se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem poklicne reševalne čete Železarne za denarno pomoč, ki mi je bila ob hudi izgubi zelo dobrodošla.

Se enkrat iskrena hvala.
Ante Kuvek

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

23. februarja amer. barvni risani film **MAGIČNA PAJČEVINA**, v režiji Charles A. Nichols in Iwao Takamoto, ob 15. uri.

23. in 24. februarja amer. barv. film **HAMMERSMITH JE POBEGNIL**, v režiji Peter Ustinov, v gl. vlogi Elizabeth Taylor, ob 17. in 19. uri.

25. in 26. februarja amer. film **NEPOZABNI KOMIKI**, v režiji Charlie Chaplin, v gl. vlogi Stan Laurel in Oliver Hardy, ob 17. in 19. uri.

27. februarja amer. CS barvni film **TARAS BULJBA**, v režiji Li Thompson, v gl. vlogi Tony Curtis, Yul Brynner, ob 17. in 19. uri.

28. februarja zaprto!
1. marca amer. barv. film **SEMERICA JEZDI**, v režiji George McGowan, v gl. vlogi Lee Van Cleef, ob 17. in 19. uri.

2. marca amer. CS barvni film **PLAČANEC INDIO BLACK**, v režiji Frank Kramer, v gl. vlogi Yul Brynner, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVŽ

23. in 24. februarja amer. film **NEPOZABNI KOMIKI**, ob 18. in 20. uri.

23. februarja amer. barvni risani film **MAGIČNA PAJČEVINA**, ob 10. uri.

25. in 26. februarja amer. barvni film **HAMMERSMITH JE POBEGNIL**, ob 18. in 20. uri.

27. februarja zaprto!

28. februarja amer. barvni film **LJUBEZENSKO IGRACKANJE**, ob 18. in 20. uri.

1. marca amer. CS barvni film **TARAS BULJBA**, ob 18. in 20. uri.
2. marca nem. barvni film **BEG V ZLOČIN**, ob 18. in 20. uri.

Kino KRANJSKA GORA

23. februarja amer. barvni film **GROF YORGA, VAMPIR**.

24. februarja amer. barvni film **LJUBEZENSKO IGRACKANJE**.

27. februarja amer. film **NEPOZABNI KOMIKI**.

28. februarja amer. CS barvni film **TARAS BULJBA**.

2. marca amer. barvni film **HAMMERSMITH JE POBEGNIL**.

Gledališče

PETEK, 22. 2. ob 19.30 Agatha Christie: **DESET ZAMORČKOV** — Gostovanje v Sentsjacobskem gledališču v Ljubljani.

SOBOTA, 23. 2. ob 19.30 Agatha Christie: **DESET ZAMORČKOV** — Gostovanje v Sentsjacobskem gledališču v Ljubljani.

Angleško-italijanski film **PLAČANEC INDIO BLACK** posega s svojo vsebino v Mehiko, v čas vladavine Maksimilijana Avstrijskega. Film je te dni na sporedu v naših kinematografih.

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru varnostne službe se najlepše zahvaljujem za dvakratno denarno pomoč in obisk na domu v času mojega dolgotrajnega bolovanja.
Ludvik Nemeč

ZAHVALA

Ob smrti mojega dragega očeta se iskreno zahvaljujem dnini Podlipnik adjuštaža bluming valjarna Bela za denarno pomoč, ki mi je bila ob hudi izgubi zelo dobrodošla.

Se enkrat iskrena hvala.
Janez Trstenjak

ZAHVALA

Sodelavcem obrata lužilnice hladna valjarna se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč ob smrti mojega moža Jožeta ALICA.

Zena

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata

STANKOTA VIDMARJA

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili cvetje in nam kakorkoli pomagali. Posebno se zahvaljujem sostanovalcem za venec, dobrim stanovalcem s Ceste revolucije 4, tov. Ervinu Klančniku, sindikalnemu odboru valjarne žice, kolektivu Špicerije Bled za denarno pomoč, Stanovanjski skupnosti Jesenice za venec in denarno pomoč.

Iz srca smo hvaležni znanec iz Mojstrane in Dovjega, ki so se poslovali od njega. Prav tako se toplo zahvaljujem zdravnikom in strelčnemu osebju z Golnika za zdravljenje in skrbno nego. Zahvalo izrekamo tudi pevcem za poslovilne pesmi in voznikom osebnih avtomobilov za izkazano pomoč.

Se enkrat hvala vsem in vsakemu posebej, ki so nam stali ob strani v teh težkih dneh.

Zalujoci: žena Marija, sin Stanko z družino, družina Knežević, brat Jože z družino, sestra Štefanija z družino in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob bolni izgubi drage žene, mame, tase, sestre in stare mame

FANI PIKL

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem, sosedom, znanec in prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali, izrazili sožalje, podarili vence in cvetje in jo spremili na njeno zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni poštvalni zdravnici dr. Rojčevi za nesebično pomoč v boleznih ter dr. Pogačniku za zdravljenje v bolnici.

ZALUJOČI družini Pikl in Pšenica

RAZPIS

Planinsko društvo Jesenice razpisuje za Tičarjev dom na Vršču prosta delovna mesta in sicer:

- 1 točajko (točaja)
- 1 servirko
- 1 kuharico
- 1 sobarico
- 1 kletarja in
- 2 kuhinjski pomočnici

Delo je sezonsko. Nastop službe ob koncu meseca aprila. Pismene prijave sprejemajo na upravi Planinskega društva Jesenice, Jesenice, cesta Železarjev 1, kjer prejmete vsa potrebna pojasnila.

OBVESTILO

Obveščamo vse člane društva rejcev malih živali, da bo dne 23. februarja ob 18. uri redni letni občni zbor v društvenih prostorih.

Vabi odbor

Razveljavljeni derbi danes

V preteklem tednu je revolt po odločitvi tekmovalne komisije, da se zadnje srečanje med Olimpijo in Jesenicami registrira z rezultatom 5:0 za Olimpijo, na Jesenicah dosegel vrhunec, ko so prejšnji četrtki popoldne simpatizerji naših hokejistov, med katerimi je bilo največ delavcev Železarne, preprečili odhod prvega moštva Jesenic v Ljubljano na prvo finalno tekmo za jugoslovanski pokal z Olimpijo. Ob tem se je prebudila tudi slovenska športna javnost, ki je z javnimi pismi in stališči v časopisih ali pa s pismi, ki so prihajala na naslov HK Jesenice podpirala stališče HK Jesenice za čim hitrejšo in brezpogojno ureditev odnosov v našem hokeju. Pri tem je treba še enkrat omeniti, da pri tem ne gre toliko za odnose med dvema vodilnima hokejskima kluboma Olimpijo in Jesenicami, kajti odnosi so bili v zadnjem času znošni, temveč predvsem za težnje po enakopravnih odnosih v hokejski zvezi Jugoslavije, ki je v preteklosti s svojimi odločitvami precej škodovala interesom HK Jesenice.

Ker je iz dneva v dan javnost vse bolj opozarjala na nevzdržno stanje, ki vlada prav tam, kjer bi morali biti odnosi najboljši, je v ponedeljek prišlo do sestanka odbora za hokej pri HJZ, ki je razpravljalo o nastali situaciji po prekinitvi tekme Olimpija-Jesenice. Sestanek, ki je bil v Ljubljani je bil po dolžini maratonski, saj je trajal polnih sedem ur. Toda kot kaže so se končno rodili prvi sadovi. Ne le zaradi tega, ker so tekmo, ki jo je TK registrirala v korist Olimpije s 5:0 razveljavili, temveč zaradi tega, ker so na omenjenem sestanku ugotovili vso pravico jeseniških hokejistov, do pritožbe na sojenje v katerem je bilo precej materialnih kršitev pravil hokejske igre v škodo državnih prvakov. O tem jasno govori tudi uradno poročilo s sestanka, ki se glasi: »Odbor za hokej na ledu je na podlagi celotnega gradiva TK in pritožbe HK Jesenice zoper sklep TK ter večurni razpravi ugotovil:

1. Prvenstvena tekma med Olimpijo in Jesenicami, dne 10. februarja 1974 je igrana v Ljubljani pod neobičajnimi pogoji.

2. Do trenutka prekinitve tekme so bila večkrat kršena materialna pravila hokejske igre.

Zaradi tega je odbor sprejel sledeče ukrepe:

1. Razveljavi se sklep TK, sprejet na izredni seji, dne 12. februarja 1974 o verifikaciji prvenstvene tekme med Olimpijo in Jesenicami z rezultatom 5:0 v korist Olimpije, ker ni postopala v skladu s čl. 8. in 9. b. propozicij državnega prvenstva v hokeju na ledu za sezono 1973/74.

2. Določen je nov termin tekme za odigranje razveljavljene tekme in sicer v petek 22. februarja 1974 v Ljubljani.

Odbor predlaga, da si stroške in dohodke od nove tekme kluba delita, o čemer naj se medsebojno dogovorita upravi obeh klubov, o tem pa obvestita odbor.

3. 4. kolo I. zvezne hokejske lige, skupina »A« in sicer tekmi Slavija-Olimpija ter Medveščak-Jesenice se preloži od 23. na 24. februarja 1974.

4. Povratna finalna tekma za Jugokup, ki bi morala biti odigrana 20. februarja na Jesenicah, se zaradi pomanjkanja termina in priprave državne reprezentance za svetovno prvenstvo preloži na začetek hokejske sezone 1974/75 in se mora odigrati še pred začetkom državnega prvenstva.

5. Potrdi se sklep TK, da se uvede disciplinski postopek zoper oba sodnika tekme Olimpija-Jesenice.

6. Ukine se uvedba disciplinskega postopka zoper igralca HK Jesenice in razveljavi sklep o avtomatičnem suspenzu tehničnega vodje HK Jesenice.

Vsi resnični ljubitelji športa in hokeja, predvsem pa simpatizerji naših hokejistov so lahko zadovoljni, saj so Jeseničani po daljšem času prvič zmagali za »zeleno mizo«. Ob tem pa nemara ne smemo pozabiti na nadaljevanje akcije, ki jo bo uresničil HK Jesenice glede ureditve odnosov v našem hokeju. Namreč na ponedeljkovem dopoldanskem sestanku predsedstva HK Jesenice in HD Jesenice, na katerem so se menili o trenutni situaciji ter zavzeli končna stališča, so naši hokejski delavci poleg obrazložitve stališča glede spora ob prekinitvi zadnjega derbija v Ljubljani, ki so jih predložili odboru za hokej, postavili tudi nekaj zahtev v interesu jugoslovanskega hokeja. Te zahteve jasno govorijo v prid temu, da je bilo dovolj prekupčevanja z igralci, neresenih problemov in odločitev v škodo jeseniškega hokeja. Zahteve so jasni in natančni odnosi, razmejitve in pristojnosti, naši pa so zavzeli stališče, da jih je treba čimprej uresničiti. Pri tem se ne bi smeli zadovoljiti le s trenutno

rešeno situacijo ob prekinjeni tekmi Olimpija-Jesenice, temveč je treba z akcijo nadaljevati. Le na ta način se bomo oddolžili celotni javnosti, ki je z redkimi izjemami stopila na stran jeseniških hokejistov in tudi sama zahtevala ureditev nevzdržnih odnosov. Ob tem pa še nekaj. Odbor za hokej ni bil pristojen da razpravlja in sprejema predloge in zahteve, ki so jih naši zavzeli in postavili, toda upamo, da se bo kmalu našel pristojni organ, ki bo razpravljalo o jeseniških zahtevah in jih tudi sprejel. Nemara bo treba počakati skupščino HJZ, ne glede ali bo redna ali izredna. Do takrat, da ne bi pozabili, našejmo še enkrat tisto, kar zahtevajo jeseniški hokejisti:

— da se uvede v Hokejsko zvezo Jugoslavije in Hokejsko zvezo Slovenije samoupravne odnose v skladu z novo ustavo in s predlogom resolucije VII. kongresa ZKS;

— da se uvede delegatski sistem z vključitvijo samoupravnega dogovarjanja in sporazumevanja, kot edinega načina pri sprejemanju politike in aktov hokejske zveze;

— da se uredi sistem tekmovalstva na raznih nivojih z namenom resničnega napredka hokeja v Jugoslaviji in racionalizacije te aktivnosti;

— da se reši problem prekupčevanja z igralci in njihovega preplačevanja s tem, da se pospeši akcija za sprejem družbenega dogovora o vrhunskem športu.

— da se nujno sprejme sklep o popravkih registrskega pravilnika predvsem člen 14, ker je treba določiti za prestop najmanj dve sezoni pavziranja, s tem, da se kadrovski rok v JLA ne vsteva v pavziranje.

— da se hokejska zveza Jugoslavije osamosvoji kot samostojna zveza in loči od drsalno-kotlarske zveze Jugoslavije, ker bo le tako v stanju reševati hokejske probleme neodvisno od ostalih problemov.

Glede na vse nakazane probleme zahtevamo, da takoj družbenopolitične organizacije na pristojnem nivoju organizirajo akcijo, da se uredi stanje v hokejskih zvezah in da se HD Jesenice jamstvo, da bo to resnično izvedeno do pričetka svetovnega prvenstva v Ljubljani meseca marca.

Jesenice : Slavija 9:0

Jeseniški hokejisti so po dokaj slabi in neučinkoviti igri v soboto premagali moštvo Slavije iz Vevč z 9:0. Že od samega začetka je bilo očitno, da so gostje prišli na Jesenice z namenom, da bi prejeli čim manj golov. Zato so se večji del srečanja le branili v svoji obrambni tretjini. Dostikrat pa je bilo videti, da Vevčani igrajo pravi bunker. Kljub temu da so domačini veliko napadali in si ustvarili številne prilike, je precej teh ostalo neizkoriščenih. Pri tem pa so pokazali izredno neučinkovitost pred vrati gostov. Državni prvaki so dosegli devet zadetkov, čeprav bi jih lahko dosegli še enkrat toliko. Kljub precej raztrgani igri, pa našim ne moremo zameriti, da niso igrali bolje, saj je bilo srečanje s Slavijo za njih takorekoč nepomembno, pomembna je bila le zmaga, ki so si jo priborili s polovico moči.

Gole za Jesenice so dosegli: Beravs in Hafner po 2 ter R. Smolej, S. Košir, Erzen, Mlakar in Felc po 1.

Jeseniški hokejisti bodo odigrali razveljavljeno srečanje z Olimpijo danes zvečer v Ljubljani, redno deseto kolo pa bo na sporedu v nedeljo 24. februarja, ko bodo državni prvaki gostovali v Zagrebu in se bodo pomerili z Medveščakom.

Kr. gora : Vardar 15:1

V prva izločilni tekmi za vstop v prvo zvezno ligo, je prvak druge zvezne lige — zahod, moštvo Kranjske gore premagalo na Jesenicah prvaka vzhodne skupine druge zvezne lige ekipo Vardarja iz Skopja z visokim rezultatom 15:1. S tem si je zagotovilo že pred povratnim srečanjem zadostno razliko za vstop v družbo najboljših. Domačini so bili precej močnejši, zlasti pa se je videlo, da gostje zaostajajo glede hitrosti in tehnike. Kljub temu pa so gostje, ki imajo v svojih vrstah prav tako kot Kranjska gora, večino mladih igralcev, prikazali precej obetajočo igro. Upoštevati moramo, da se je hokej v Makedoniji začel razvijati šele pred kratkim, mladi igralci iz Skopja pa so z dobrim drsanjem in posluhom za kolektivno igro pokazali, da v glavnem mestu Makedonije resno delajo.

Gole za Kranjsko goro so dosegli: Kunšič 4, Pirih 3, Pristov 2, Medved, Ščap, Berlski in Klemenc po 1. Povratna tekma bo v nedeljo v Skopju.

Kr. gora : Vardar (ml.) 9:2

Kljub visoki zmagi naših mladincev je treba takoj na začetku poudariti, da je srečanje minilo v precej zanimivi, hitri in kvalitetni igri. Gostje iz Skopja so se predstavili kot zelo dobri drsalci, ki niso veliko zaostajali za našimi, pa tudi občasne hitre akcije so jim uspevale. Videlo pa se je, da so precej slabši, kar se tiče tehnike. Kljub temu so v drugi tretjini po visokem vodstvu mladincev Kranjske gore dosegli dva zadetka in izgubili drugi del le z minimalnim rezultatom 3:2.

Z visoko zmago 9:2 prvaka zahodne skupine mladinskega prvenstva, nad prvaki vzhodne skupine, so si tako že v prvem srečanju takorekoč zagotovili naslov državnega prvaka. Seveda je treba počakati na povratno srečanje, ki bo v Skopju v soboto zvečer, vendar pa bi sedem golov prednosti moralo zadostovati za končno zmago.

Gole za Kranjsko goro so dosegli: Pristov in Klemenc po 2, Mavčec, Fartek, Kerenc, Ščap in Berlski.

Jesenice : Tivoli (pion.) 32:0

Jeseniški pionirji so zaključili prvenstvo v republiški ligi z izdatno zmago proti Tivoliju in si že precej pred tem zagotovili naslov republiškega prvaka. Tako bodo zastopali Slovenijo na bližnjem državnem prvenstvu, ki bo v Subotici. Že sam rezultat govori v prid temu, da so bili naši precej boljši v vseh elementih igre in visoka zmaga ni izostala.

Gole za naše so dosegli: Rasper 11, Ščap in Jug 7, Pajč 3, Kobal 2, Potokar in Gruškovnjak po 1.

D.

Sankanje

Za pokal

V nedeljo, 24. februarja, bo pri Savskih jamah izvedeno letošnje 18. mednarodno sankasno tekmovalstvo za prehodni pokal mesta Jesenice. Program tekmovalstva obsega dva teka enosedov in en tek dvosedov. Tekmovalna proga je dolga okoli 1000 m, start pa bo pri nekdanji graničarski karavli.

Poleg udeležbe domačih tekmovalcev je zagotovljena tudi številna udeležba tekmovalcev iz Avstrije, med njimi tudi Stangl Ernst — evropski prvak in Italije. Precej verjetnosti pa je, da bodo sodelovali tudi tekmovalci iz ZR Nemčije.

PROGRAM:
sobota, 23. februarja: 9.00 do 11.00 — trening, 15.00 do 16.30 trening z urjenjem časa;
nedelja, 24. februarja: 8.30 — 1. tek enosedov; 10.30 — 2. tek enosedov; 12.30 — tek dvosedov;
Razglasitev rezultatov ter podelitev medalj in priznanj bo ob 16.30 v hotelu Pošta na Jesenicah. J. J.

Tekmovanje za Janšev memorial

SK Mojstrana je v nedeljo, dne 17. februarja, organiziral tradicionalno tekmovalstvo v smučarskih tehnikah za Janšev memorial. Tekmovanje je bilo zaradi pomanjkanja snega v Mojstrani organizirano v Planici, s startom in ciljem pod veliko skakalnico. Smučarska proga je bila speljana iz Planice v Tamar in nazaj. Organizatorji so progo dobro pripravili, vendar pa jih je pri tem delu močno oviralo deževje v Planici in sneženje v Tamarju.

Takšne vremenske razmere so prikrajšale tudi gledalce, tekmovalcem pa so onemogočile enakovredno borbo. Zelo so bili prizadeti predvsem tekmovalci s prvimi startnimi številkami, ki so se v zgornjem delu proge, zaradi močnega sneženja, morali prebijati skozi popolnoma zasneženo progo. Na žalost so na te težave naleteli tudi nekateri domači tekmovalci in bili prav zaradi tega ob boljše uvrstitve. To velja predvsem za Pogačarja in Djuričiča. Slednji je ravno zaradi nekoliko slabšega rezultata na tej tekmi, izpadel iz mladinske reprezentance,

ki bo v prihodnjih dneh odpotovala na Balkansko prvenstvo v Grčijo.

REZULTATI:

člani: 1. Dretnik (Fuž.) 48.06.8, 2. Gorenjšek (Fuž.) 48.37.2, 3. Gortner (Trigl.) 49.37.8;

ml. člani: 1. Tajnikar (Olimp.) 38.43.0, 2. Brajnik (Fuž.) 40.34.6, 3. Grad (Dol.) 42.23.5;

st. mladinci: 1. Zupanc (Trigl.) 40.15.2, 2. Nastran (Alples) 40.48.2, 3. Kordež (Pl. Kropa) 40.54.1;

ml. mladinci: 1. Cvajnar (Olimp.) 28.25.7, 2. Kranjc (Lovrenc) 28.37.9, 3. Soršak (Mar.) 29.15.7;

članice: 1. Kordež (Trigl.) 27.40.1, 2. Pavlič (Lovrenc) 28.37.9, 3. Bešter (Trigl.) 28.41.2;

st. mladinke: 1. Bizant (Olimp.) 30.37.5, 2. Fister (Trigl.) 31.17.9, 3. Gorenjak (Lovrenc) 32.52.3;

ml. mladinke: 1. Šporčič (Polet Skrad) 18.35.9, 2. Marincelj (Polet Skrad) 18.43.0, 3. Piršel (Polet Skrad) 18.59.0.

Na tekmovalstvu je nastopilo 92 tekmovalcev, kar je ena izmed največjih udeležb na tekmovalstvu za Janšev memorial.

Republiško prvenstvo cicibanov v veleslalomu v Črni na Koroškem

Tudi Korošci imajo težave s snegom. Prvenstvo cicibanov so morali v nedeljo, 16. februarja, iz Črne preložiti na Koprivno, 1400 metrov visoko, kjer so bile tudi le še zaplate snega. K sreči je čez noč nastopil mraz, ki je utrdil razmočeni sneg. Proga je odlično vzdržala preko 80 nastopajočih, ki so imeli povsem enake pogoje. Na republiškem prvenstvu lahko startajo samo najboljši in Jesenice imajo kar dobro zastopstvo med najboljšimi. Tudi uvrstitve na tekmi so bile tokrat boljše kot preteklo nedeljo na Soriški planini.

Prireditelji tekme, Korošci, so se pokazali v najboljši luči tako kot gostitelji, kot organizatorji.

je bila v rokah primorskih klubov je uspela, nastopilo je čez 100 tekmovalcev, med njimi tudi zastopniki SD Jesenice. Edini tekmovalac Jesenic, ki se je uvrstil, je bil Benedik, ki je zasedel v slalomu 7. mesto, sicer nimamo do desetega mesta niti pri pionirskih, niti pri pionirskih nobene uvrstitve.

Na Zelenici pa je bilo slovensko prvenstvo v slalomu in veleslalomu za starejše pionirje in pionirke, udeležilo se ga je čez 100 tekmovalcev. Tudi pri starejših pionirjih nimamo do petega mesta nikjer uvrstitve. Morali bomo posvetiti več skrbi vzgoji mladih in najmlajših.

Tudi na državnem prvenstvu članov in članic na Jahorini letos nismo posegli po najvišjem mestu, čeprav imamo v slalomu npr. takoj za prvakom dobro uvrstitev več tekmovalcev. Taki zastoji so sicer normalni pojav pri vsakem klubu, toda opozarjajo na bolj vestno in zagrizeno delo, čeprav je povsem jasno, da pri današnji konkurenci ne moremo biti vedno na prvih mestih. A. B.

Stol vas pričakuje

Jutri, 23. oziroma v nedeljo, 24. februarja, bo že tradicionalni, deveti zimski spominski pohod na Stol. Osrednja spominska slovesnost bo v nedeljo, 24. februarja, ob 10. uri pri spominskem obeležju padlemu prvoborcu Jožetu Kodru na Stolu.

Ce se boste odločili tudi vi, ne pozabite na primerno zimsko opremo in rezervno perilo. Prav vam bodo prišle tudi smučarske palice ali cepin.

V primeru izredno slabih vremenskih razmer, bo pohod pravočasno odpovedan oziroma preložen.

V nedeljo na Črni vrh

Predpustni čas je in kljub številnim družbenim zadolžitvam si vzemite malo časa za zabavo. V nedeljo, 24. februarja, ob 11. uri si na Črnem vrhu oglejte že 6. tekmovalstvo za Svinjsko glavo.

Letos bo nekaj novosti, predvsem pa dosti smeha, za kar bosta poleg mask poskrbela »župan« Črna vrha Franci Košir in njegov gost TOF, pa seveda tudi »občinska« godba (na sliki). Da pa bo vaše zadovoljstvo popolno, sodelujte na tekmovalstvu in se z masko potegujte za letošnjega zmagovalca.